

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évtolyam, 111 (1553) szám * Vasárnap, 1937 június 20

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Sajtóbeszélgetést folytatott II. Károly király egy lengyel lappal Öielsege nem ielti Romániát a bolsevizmus veszélyétől

Bucuresti. Saját tud. Az *Ilustrevany Kurjer Codzieny* nagy lengyel napilap sajtóbeszélgetést közöl Károly királlyal. Az uralkodó elégtétellel mutatott reá, hogy 25 év munkája az ifjuság nevelésének a megszervezésére, meghozta gyümölcsét. Jelenlegi célkitűzéseire vonatkozólag ezeket mondotta:

— Romániának mindene megvan, amit természetes fejlődése megkíván. Azt akarom, hogy megerősödjék kifelé is, befelé is, és haladjon a civilizáció utján.

A továbbiakban ezeket mondotta a király:
— Nem látok Romániában semmiféle kommunista veszélyt. Földművelő ország va-

gyunk s a nagy paraszttömegek kitünő elem a kommunizmus ellen. Igaz, hogy propaganda azért van, tehát vigyáznunk kell.

A király ezután örömet fejezte ki, hogy a lengyel köztársasági elnök látogatása újból megerősítette a román—lengyel barátságot s méltatta Mosciskit, a tudóst s az államférfiut, s végül örömet fejezte ki küszöbönálló lengyelországi látogatása fölött.

Bucuresti. Saját tud. Mosciski elnök táviratot küldött Károly királynak, amelyben megelégedését és örömet fejezte ki Romániában tett látogatása fölött.

A szovjetek területén tömeges példányszámban lázadó röpiratok jelentek meg Stalin ellen

Hogyan történt a fehér-oroszországi köztársasági elnök öngyilkossága. — Kun Béla is terítékre került?

Moszkvából jelentik: A szovjet egész területén hirtelen nagy példányszámban terjedt az emlékirat, mely a szovjet végrehajtó bizottságához fordulva, az orosz államszövetség katonái, munkásai és földművesei nevében felszólal a rémuralom ellen. Az emlékirat elmondja, hogy Szovjet-Oroszországban a politikai vezetőknek és a hadsereg tisztjeinek lemészárlása nem maradhat büntetlenül. Valakinek ezekért felelnie kell. Az emlékirat Stalint teszi felelőssé a tömeges kivégzésekért és letartóztatásokért.

Az irat egyik mondata így szól:

— A vörös hadsereg legjobbjait lemészárolták és helyettük félkegyelműeket neveztek ki a hadsereg élére. Stalin ezzel a módszerrel teljesen tönkretette a vörös hadsereget. Ennek a kihatásait egész Európa meg fogja érezni.

CSERVIAKOV TRAGÉDIAJA.

Varsóból jelentik: Ideérkezett értesülések szerint Moszkvában mind nagyobb megdöbbenést kelt *Cserviakovnak*, a fehér-oroszországi szovjet köztársaság elnökének állítólagos „ön-

gyilkossága”. Cservedakov a kommunista párt régi gárdájához tartozott. A köztársasági elnök nagy hatáskörrel rendelkezett s a szovjetállam közönsége se hiszi azt a hirt, hogy családi okokból lett volna öngyilkos.

Magánértesülések szerint a titkos rendőrség Cservedakovot választás elé állította, hogy vagy öngyilkos lesz, vagy agyonlövök. Fehér-Oroszország köztársasági elnöke az öngyilkosságot választotta.

KUN BÉLA STALIN ELLEN ÉS STALIN MELLETT

Rómából jelentik: Az olasz lapok Rigából érkezett jelentései szerint Kun Bélát, a budapesti kommün volt külügy népbiztosát is agyonlőtték. Kun Béla Tuchacevszkijnek és Jagodának volt meghitt barátja, s az utóbbi időben egyes olyan kijelentéseket tett, melyekkel kárhóztatta Stalin politikai rendszerét.

Ezzel szemben az angol „Reuter” iroda jelentése szerint hivatalos moszkvai körökben a leghatározottabban cáfolják Kun Béla kivégzésének hírét. Állítólag Lenin nővérének a temetésén is ott látták a Stalin környezetében.

Hirota japán külügyminiszter az ifjabb kommunista nemzedék veres előretörését látja az orosz eseményekben

Tokióból jelentik: A japán „Domei” iroda jelentése szerint Hirota japán külügyminiszter, aki ez előtt moszkvai japán nagykövet volt, úgy nyilatkozott, hogy Stalin azért végeztette ki Tuchacevszkij tábornokot, mert meg akarta akadályozni a vezérkar befolyását politikai

terén. Tuchacevszkij rohamosan növekvő népszerűsége már fenyegette Stalin helyzetét.

Hirota japán külügyminiszter nyilatkozatát a következő mondattal fejezte be:

— Az ifju kommunista nemzedék uralomra jutása az idősebbek feláldozásával történik.

A szörnyű űr

(S. I.) — Minél többet olvassa az ember az orosz események különféle magyarázatát, annál kevésbé tud tájékozódni a sokféle bölcsesség között. Az ezernyi cikkben, melyek mint látványos visszhang, kísérik a moszkvai sortűzeket, mindig csak a cikkíró arcát látja meg a figyelmes olvasó: ennek az arcnak riadt vagy diadalmas vonásait aszerint, hogy kedvére valónak találja-e az orosz események folyását, avagy nem. Nevek kavarnak e hírekben és az egyik név megcáfolja mindazt, amit a másikra épített fel az orosz kérdés tömön-telen szakértője.

Szinte valamennyi magyarázat idézi a nagy francia forradalom emlékét. Danton és Robespierre, Thermidor végzetes napjai és egyéb nevezetes dátumok, Napoleon, akit akkor még Bonapartenak hívtak és szabadságos tűzértiszt volt Párizsban, most mind napirenden vannak. A párhuzamok azonban sehohsem találják az orosz eseményekkel, mert Napoleon Moszkvában sortűznek lesz az áldozata, mielőtt ő maga a döntő kartácstűzet vezényelhette volna a Kreml udvarán, a diktatúra pedig már régen megvan, a teljes felfordulás tehát inkább csak ezután következik.

Carlyle Tamás, aki három kötetes könyvet írt a francia forradalomról, éppen száz esztendővel ezelőtt, olyan időben, amikor szemtanúktól meríthette benyomásait, a szörnyű vérengzésekre, az ösztönök és szenvedélyek hullámsáira, a forradalmi vezérek egymásra törő okátalan és érthetetlen dühére egyetlen magyarázatot talál: a forradalmak tomboló viharában az emberek a félelem őrzöngésében gyilkolják egymást, még akkor is, ha a vad elszántság képeit mutatják.

A jog és a biztonság megszűnik. Az ember mindenkiben az ellenséget kutatja és inkább elveszejt, semhogy maga elveszen. A forradalmi bomlásnak e végzetes állapotában az ember hasonlatossá lesz az erdő vadjához, mely nyugtalan pillantásaival örökké a rátörő veszedelmet keresi, a lombok minden rezzenése mögött az éhes támadót látja s ha nem tud már menekülni, eszeveszett védelmi harcba kezd.

A francia forradalom és az orosz események között Carlyle-nek ez a magyarázata az egyetlen összefüggés és az egyetlen magyarázat, melyet minden különösebb szakértői tudomány nélkül is el tudunk könnyen hinni.

Az a biztonság, mit a jognak uralma ad, nem a törvények szigorán nyugszik és azon a fegyveres hatalmon sem, mely a törvények felett öröködni szokott. Nincs az a fegyveres hatalom és könyörtelen földi törvény, mely rendet tudna tartani az emberek között és biztonságot nyújtani mindennapi munkájuk számára, ha nem lakozik bennük az a titokzatos és láthatatlan belső törvény, melyet *erkölcsnek* szoktunk nevezni. Kant csak két jelenségen tudott csodálkozni: a csillagos égen, mely fölénk borul és az erkölcsi törvényen, mely bennünk lakozik. Ezzel az erkölcsi törvénnyel azonban nem születünk együtt, ahogyan hajunkkal, vagy szemünk színével. Az belénk szüremlik, áthat bennünket, mint a halász ruháját a tenger fanyar illata. Édesanyánk imái szűrik belénk, a szavak és tilalmak, melyekkel elválasztja előttünk a jót a rossztól, a templom és az iskola tölti belénk, a társadalom ítéletei, melyeket előttünk hajtának végre. Maga az anyanyelvünk is teletűzdelődött a századok lassú

fejlődése közben mondásokkal, bölcsességekkel és dalokkal, melyeket ugyanez az erkölcs formált ki. Ez az erkölcs leszállott szívünk mélyére, mint a súlyos kő leszáll a tó fenekére és akkor is ráesik lelkiismeretünk, egész életünk súlypontja, ha már mi is tudjuk, vagy nem akarjuk már tudni — krisztusi eredetét.

Ez a krisztusi erkölcs tart rendet az emberek között mindenütt, ahol a kereszténység uralkodik. Ez az erkölcs az alapja s nem más annak a csodálatos fejlődésnek, amivel Európa oly önbizottan dicsekszik. Nem a törvények szigorja és a fegyverek hatalma adta meg Európának azt a biztonságot, mely nélkül sohasem juthatott volna el a fejlődésnek mai csúcspontjaira, hanem az a láthatatlan, páratlan és egyedülálló erkölcsi törvény, melynek egyetlen forrása Krisztus tanítása és földi példaadása.

Ennek a történelmi tételnek megvannak a nagy történelmi próbái. Az első a nagy francia forradalom volt. A másodiknak most vagyunk a tanúi.

A francia forradalom szociális átalakulásból akkor lett őrjöngő mézárklássá, vad és esztelen embervadászattá, amikor az Ész Istenődjét tiltették Notre Dame oltárára és szóval, tettel, tanítással, példával megingatták az ember lelkében az erkölcs láthatatlan uralmát.

A szovjetek még rendszeresebben, még tudatosabban hirdették háborút ez ellen az erkölcs ellen. A vörös büntetőtörvénykönyv két évtizeden keresztül egyetlen szakaszt ismert: büntett az és halált érdemel, ami az új uralom érdekeivel ellentétes. Közös hitvány bűnösök, visszataszító cselekmények magasztalás tárgyává lettek, ha a tett vagy az ember, aki elkövette, bármily kis szolgálatot is tett a rendszernek. A gyermeket a szülő ellen vitték, a tanítványt a tanítója ellen uszították, ha úgy látszott, hogy ezzel a rendszer mélyebb gyökereket verhet a lelkében. Szövetkeztek minden emberi bűnnel, felszabadították az érteket, csak hogy minél több szövetségest kapjanak. Mindent elpusztítottak, ami ennek az erkölcsnek külső képe, látható és emlékeztető jelvénye volt, mert a keresztény vallásban a maguk uralmának a legfőbb ellenségét látták.

A keresztény tanítás és annak külső szervezete, a keresztény egyház azonban nemcsak a papokat jelentette, nemcsak a vallásos életnek külső jeleit, hanem a láthatatlan belső törvénynek, a keresztényi erkölcsnek legfőbb őre

és tanítója volt. A templomokkal együtt azt a belső erkölcsi törvényt is lerombolták az emberek lelkében, melyet Kant éppenségyen aláztos tisztelettel csodált meg a maga lelkében, mint a feje fölé boruló titokzatosan csillogó égboltozatot.

Enélkül a belső erkölcsi törvény nélkül, ime, hiábavalónak bizonyul minden földi hatalom, hiábavalónak a GPU mindenre kiterjedő figyelme és kémhálózata. A biztonság megszűnik. A társadalom kusza öserdővé válik, az ember pedig üzött vaddá benne, ki embertársának minden pillantásában épenúgy a maga végső veszedelmét szimatolja, mint az erdő vadja a levelek halk rezdülése mögött.

Mekkora botorság azt hinni, hogy ezek az őrjöngő gyilkolások mind egyetlen embernek, a vörös cárnak kezébe tapadnak? Ebben a drámában ő csak a szörnyű bárd, mely végrehajtja, kimondja az ítéletet. Mennyi árulás, mennyi borzalmas intrika és leselkedés húzódhatik egy-egy ítélet mögött, amíg azt a szörnyű uralom szája, Sztalin kimondja, kinek nevet az a könyörtelenség adott, mely a szívében lakozik! Nem diktatura uralkodik Oroszországban, hanem a szabadon esztett állati ösztönök. Nem Sztalin a cár, hanem a teljes és korlátlan erkölcselenség.

Nem rendszerek és elméletek küzdenek egymással, hanem megvadult emberek, kik nem ismerik már az isteni erkölcs uralmának szelíd biztonságát, csak egymás könyörtelen mohóságát, ahogyan a tigris ismeri az irtózatot vadkanát és mint ezek, halálos rettegésben élnek egymás mellett. Biztonságban pedig csak akkor kezdenék érezni magukat, ha a másik, a többiek, mindnyájan, kik ugyanabban az erdőben élnek, vérengző fogaik áldozatául eshetnek. Lehet-e másképpen megmagyarázni azt

A korok szelleme

Az emberi elme kötöttségének egyik tipikus jele, hogy mindenütt és minden korokon át — iskolák, irányzatok, divatoktól függő szellemi befolyások nyomták rá bélyegüket az emberiség fejlődésére. Hogy ez mennyire káros hatással van és volt az egyetemes emberi fajra, de főleg az ember szervezetre, misem bizonyítja jobban, mint az a sok nyilvántartott idegbeteg, kik az egész világon megtöltötték az ideg- és elme kórházakat, pedig a természet és a kultura hivatása az lenne, hogy ezt a jobb sorsra teremtett emberi felsőbb lényt boldoggá tegye és ezt a rövid, átmenetet széppé varázsolja. Úgy látszik még nem ért meg az emberiség arra, hogy le tudja élni boldogan az ő rövid, röpké kis életét: sőt ellenkezőleg, tombol, tipor, gázol, míg egyszer rájön arra, hogy szervezete nem bírja a tempót tovább és alattomos betegségek észrevétlenül belopódnak testébe. Gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedések, valamint ideges zavarok levertség, félelemérzet stb. lép fel.

A világhírű Gastro D., amely úgy a központi mint a vegetatív idegrendszerre rendkívül hatásos van, az összes fenti esetekben csodálatos eredményeket mutat fel.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, megrendelhető 135 lej utnyét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucureszt, Calea Victoriei 124.

a groteszk jelenséget, hogy a kivégzettek minden újabb listáján egymás mellett szerepelnek emberek, kik sehogysém tartoznak egymás mellé, mások pedig olyan vadak alatt esnek vérezen össze, melyet józan emberi értelem veük, egész multjukkal, életük reményeikkel semmiképpen sem tud összhangba hozni?

Nem a forradalom falja fel a gyermekeit. Az a szörnyű úr nyeli el őket, ami a kiirtott krisztusi erkölcs helyén az emberi lelkében támad.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

NYUGALOM

Írta: VÉSZI ENDRE

Két napja mult, hogy Jankákék elköltöztek. Az utóbbi időben sokat veszekedtek az öregekkel, apóssal és anyóssal. Itt az ideje, hogy elmenjenek — sóhajtott a Bálintné. Bálint bácsi nyugalmazott vasuti tiszti volt. Szép, harmonikus életet éltek mindaddig, amíg lányuk, Janka férjhezment. A férj jóra való, birkaképu uriembernek mutatkozott, de később kiderült, hogy zsémbes, oeszeférhetetlen. Legalább is az öregek így mondták. Es ami még nagyobb csapás volt, Janka is pártját fogta férjének, mellé állt a szüleivel szemben. Bálint bácsi orrán remegett a csipetű, amikor vitakozott vejeivel. A vó cinikus fráter. Nyugodtan, de annál bosszantóbban válaszolt. Néha Bálint bácsi abbahagyta a hadakozást és eszeliden a sarokba vonult. Ez még rosszabb volt. Bálintné rátámadt az urára: — Hogyan is hagyhatod, hogy a nyakadra nőjjenek? — Szegény Bálint bácsi mit tehetett mást, nem hagyta, hogy a nyakára nőjjenek.

A dolognak szakítással kellett végződnie. Ezt mindenki tudta, mindenki sejtette. A háromszobas lakás állandóan a harc, a zaj, a nyugtalanság otthona volt.

Bálint bácsi, a szelid öreg, lecsoszogott a lépcsőn, elindult rendes délelőtti sétájára. Végigment a főúton egész a ligetig. A tavaszeleji nap finom zománcot vont a házakra. Gyerekkocsikat toltak főként kisasszonyok, vagy fiatal anyák. Minden olyan ifjú — gondolta Bálint bácsi, a maga fehérhajja derűjével, mely csak ekkor bontakozhatott ki igazán. Elvezte a csendet, a gyerekkacaját, a madárcsivitelést. Olyan jó öregek lenni, mindenki tisztelettel bánik veled, csak ott, ahol nincs nyugalma. Visszadob egy feléje gurult labdát. Csak játszókat, gyerekeket. Olyan jól lehet az ember itt köztetek.

Ilyen gondolatokat, ilyen napfényt vitt magával Bálint bácsi. Otthon már a zaj fogadta. Veje zongorázott, modern szerzőket játszott. Nem tet-

szett az öregek ez a zene. Csupa zaj, csupa lármá. Nem elég az élet?

Veje mostanában egész nap otthon volt. Szabadágot kapott. Állandóan a zongoránál ült, nem hagyta abba, bárhogy is kérték, ez az egyetlen passziója, így mondta.

De végre is teljesült Bálint bácsiék vágya. Janka és a férje májusban új lakásba költözött. Jöttek munkások, elvitték Jankáké butorát. A szép csipkés függönyöket is. Még Bálint néni horgolta őket. Mindegy, vigyék, csak már ne lennének itt.

Eltűnt a butoroskocsi, csupas falak maradtak az egyik szobában. A két öreg csoszogása visszhangot vert, ha ott jártak. Bálint néni elborzította a cseledeletét, ezentul hozatnak egy mezt, elég lesz kettejüknek.

Már három nap is elmúlt, a zajt csend váltotta föl, mérhetetlen sulytalan csend. Megfigyelték, hogy Janicsákné, a szomszédasszony, akinek pletykáit szívesen hallgatták, nem látogatott már hozzájuk el, pedig előbb mindennapos vendég volt.

Egyik nap, ebédközben Bálint bácsi félénken megrögzte, hogy neki bizony nem izlik a vendéglői kesi. Bálint néni leörkölta: — ugyan, Ede, mit fényáskodsz. Kötűnő konyhájuk van.

Bálint bácsin huncut gondolat villant át. Lehet, hogy jó konyhájuk van, de a főzjük... no, de nem mondta ki. Következő napon már Bálint néni is elégedet enkedett. E őbe szégyenkezve, majd hirtelen kijelentette, hogy ezentul máshonnan hozatja az ételt. — Janka jól főzött — jegyezte meg csendes sóhajjal Ede.

A nappalok egyhangúak voltak. Eleinte mind a ketten élveztek a jó csendet. Később kételkedni kezdték ennek az állapotnak jövőtában.

Ármányos, hálós unalom kerítette őket a hatámba. — A séta — villant agyába Bálint bácsinak. Elment sétálni. A gyerekek tuihangosak, a nap forrón égett, a labda mindig a fejének vadodik. Otthon nagyobb a csend, több a nyugalom... Nem jó öregek lenni. Az öreget mindenki megélezi. A gyerekek futnak, az öregember totyog. Szánakozó mosollyal kísérik lépteit. Mi va-

gyok én? — gondolta elszomrodva. — Alig vagy valami és nemsokára semmivé válsz — sugta neki egy titokzatos hang. Hazament. Cipője poros, most neki kell kitisztítani, mert nincs cseléd.

Az ajtóban megállt, mert zongorakalimpálást hallott. Nem értette mi történt. Izgatottan nyitotta ki az ajtót. Bálint néni ült a zongoránál, ősz kontya meglazult a nagy munkától. Verte a billentyűket, minden rendszer nélkül. Nem tudott zongorázni.

— Mit csinálsz? — tört ki a nevetés az öregből.

— Olyan csend volt. Félttem... félttem a csendből.

Apró dolgok történtek így napról-napra. Apró, kifárasztó események, mintha valaki szándékosan így rendezné.

Kilencor már lefeküdtek. Tízelt ütött az óra és Bálint bácsi még ébren volt. Lepva a feleségé felé pillantott, aztán fölkel, kimegy vizet inni.

— Hová mész? — rezzent fel az öregasszony. — Megnézem, hogy bezártuk-e az előszoba ajtót.

Másnap megkérte a feleségét, hogy szerezzen a házirosvostól altatót. Bálint néni, aki eddig olyan jó alvó volt, szintén szedte a tablettákat, perze titokban.

A hallgatás egyre fájább lett. Néma a ház, néma a zongora. Nincs akivel beszélni lehetne. De van! Bálint néni összetűzött férjével. Csak ezt vara az öreg, hogy kimondhassa szíve nehezét: — te üztél el őket hazulról. Ők jóra való emberek. Istentem, fiatalok... csak ezért volt kis nézeteltérés közöttünk. Különben is te tüzteltél...

Bálint néni nem válaszolt. Egy éjszaka, mikor felváltva sóhajtozik az ágyban álmatlanul, így szól: — Ede, hallod?

Ede úgy tett, mintha mély álmából ébredne: — Mi történt — kérdezte nyöszörgőn.

Bálint néni hangja erélyt öltött magára: — Idefigyelj, vissza kell őket hívni...

— Igen, vissza kell őket hívni — ismételte az öreg is és boldogan elaludt.

A spanyol belháború küzdőfeleit a benemavatkozási bizottság felszólította emberesebb hadviselésre

Alóharc következik Bilbaonál

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság elhatározta, hogy a spanyolországi küzdőfeleket felszólítja az emberesebb harcolási módra. A felszólítást a bizottság nevében az angol kormány fogja közvetíteni. A felszólítás különösen arra vonatkozik, hogy a harcoló felek megkímeljék a nőket, gyermekeket és harcépteleneket. Szüntessék meg a politikai okokból való tömeges kivégzéseket, embersegesen bánjanak a tuzsokkal.

A benemavatkozási bizottság reméli, hogy mindkét küzdő félnél meghallgatásra talál a felhívás és ezzel az állandó rettegésben élő polgári lakosság helyzetét elviselhetőbbé fogja tenni.

FRANCO TÁBORNOK SZEMREHÁNYAST TESZ ANGLIA KÉTERTELMŰ MAGATARTÁSA MIATT.

Londonból jelentik: A Times külön tudósítója a salamancai főhadiszálláson nyilatkozatot kapott Franco tábornoktól:

— A spanyol nép — mondta Franco, — kínos meglepetéssel látja, hogy milyen kértelmű politikát folytat Anglia Spanyolországgal szemben. Anglia magatartása a nemzeti Spanyolország irányában nemcsak pillanatnyilag gyakorol káros befolyást a két ország viszonyára, hanem a jövőre is megmérgezi a légkört. Gibraltár miatt Spanyolország sohasem fog angolelles politikát folytatni, de különben is Gibraltár már rég elvesztette jelentőségét Anglia számára.

— A spanyol nemzeti kormány úgy értelmezi a területi sérthetlenség elvét, hogy Spanyolország nemzeti egységét minden eszközzel biztosítja és nem tűr sem katalán, sem baszk önállósági törekvéseket. Véleménye szerint a polgárháború csak egyféleképpen érhet véget és pedig a nemzeti csapatok teljes győzelmével.

Párizsból jelentik: A köztársasági csapatok mindent elkövetnek, hogy Bilbaot a végsőkig tartsák. A Bilbaohoz vezető hidak közül kettőt aláaknáztak. A városban pedig hatalmas torlaszokat emelnek.

A Figaro Madridból kapott értesülés alapján közli, hogy a valenciai kormány bejelentette, hogyha a nemzeti csapatok elpusztítják Bilbaot, akkor a valenciai kormány kiadja a parancsot Salamanca teljes elpusztítására.

A SPANYOL VÖRÖS TERÜLETEN NAGYARÁNYU LETARTÓZTATÁS TÖRTÉNT A NEMZETIEK JAVÁRA VALÓ KÉMKEDÉS MIATT.

Londonból jelentik: Aközöttársasági Spanyolország területén, Madridból érkezett hírek szerint, letartóztatott kétszáz személyt, akik között a köztársasági hadsereg több magasrangú tisztviselője is van. Azzal vádolják őket, hogy Franco tábornok és a falanx mellett kémkedtek.

kedtek. Egy délamerikai állam nagykövetségi épületében tanácskoztak és naponként jelentéseket küldtek a nemzeti hadsereg számára.

A TENGERBE FULLADT EZER AMERIKAI ÖNKÉNTES.

Párizson át Spanyolországból érkezett jelentések szerint a kataloniai partok közelében elsüllyedt „Ciudad de Barcelona” nevű gőzös ezer önkéntest is szállított a vörös köztársasági hadseregnek. Az önkéntesek legnagyobb része amerikai állampolgár volt. Mindannyian a hullámokban lelték halálukat. A hajó ezenkívül nyolcszáz amerikai gyártmányú repülőgépmotort is szállított a vöröseknek. A vörös hadvezetőség most buvárokat küldött a hajótörés színhelyére, hogy azok az elmerült hajót felkutassák és a motorokat felszínre hozzák.

A francia kormány súlyos válságba jutott

A szenátus nem hajlandó megszavazni a pénzügyi parancsuralt. — A képviselőházban is a radikálisok egy kérdésben a kormány ellen szavaztak

Párizsból jelentik: A francia szenátusban pénteken délután kellett volna megkezdeni a Blumkormány általános pénzügyi felhatalmazásáról szóló javaslatát. A szenátus azonban Doumergue volt köztársasági elnök elhunytja miatt, a gyász jeléül elhalasztotta az ülést. Így a rendkívüli pénzügyi felhatalmazási javaslat tárgyalására szombaton kerül sor.

Párizsból jelentik: A kormány és a szenátus között az ellentét igen kiéleződött a rendkívüli felhatalmazási javaslat kérdésében. A kormány és a szenátus pénzügyi bizottságának a felfogása között olyan nagy a szakadék, hogy Blum miniszterelnök tegnap feleslegesnek tartotta, hogy a bizottság előtt személyesen is védelmébe vegye a kormány álláspontját.

A szenátus pénzügyi bizottsága csak igen szűk keretek közt akar a kormánynak meghatalmazást adni. A bizottság szerint a kormánynak csak arra kell szorítkoznia, hogy a frank árfolyamát a szeptemberben létrejött hármas egyezmény keretei közt megszilárdítsa.

Politikai körök úgy tudják, hogy a kormány a szombat délutáni szenátusi ülésen a javaslattal kapcsolatban nem veti fel a bizalmi kérdést. Így akarja kikerülni, hogy a várható leszállás miatt lemondásra kényszerüljön. Azt hiszik, hogy 250 szenátor a javaslat ellen fog szavazni s csak 48 lesz mellette.

Rist és Baudoin pénzügyi szakértők lemondottak. Lemondási nyilatkozatukban kijelentik, hogy a kormány most már teljesen kimerített minden rendelkezésre álló pénzügyi eszközt.

A napokban már a képviselőházban is vere-seget szenvedett a kormány, s ez is a pénzügyi válsággal van kapcsolatban. Ugyanis a vámtörvény tervezetének tárgyalásakor egy módosító indítványt a képviselőház 358 szavazattal 214 ellenében elfogadott. Ekkor történt meg elsősorban, hogy a radikálisok nyitották a kormány ellen foglalt állást és megbontották a népfront egységét. A kormány akkor se vetette fel a bizalmi kérdést s csak így szabadult a bukástól.

MARXISTA KORMÁNY A POLGARI RADIKÁLISOK NÉLKÜL?

Párizsból jelentik: A Jour már felveti az új kormány alakításának a lehetőségét. A kommunisták ki akarják kényszeríteni, hogy a szakszervezetekre támaszkodva, tisztán marxista kormány alakuljon, vagyis kizárnák az új kormányból a radikálisokat. Ezzel kisebbségi kormány állana elő, mely a parlamenten kívüli erőket vinné harcra a parlament ellen. A helyzet súlyossága miatt Blum miniszterelnök lemondott arról a tervéről, hogy Thomasnak, a Nemzetközi Munkahivatal egykori első elnökének a szobra leleplezésére Genbe utazzék.

Teljes pompájában kibontakozott a párizsi világkiállítás!

Az emberi leleményességnek és alkotókészségnek, a technika és a civilizáció eredményeinek hatalmas, frappáns dokumentuma ez a kiállítás

A „Magyar Lapok” párizsi levelezője, mint a többi hírlaptudósító és sajtólevelező is, arról számol be, hogy a párizsi világkiállítás tündérbirtokává immár teljes pompájában kibontakozott és megnyílt az összes kiállítási pavilonok. Szinte varázsláttal elakadtak a hatalmas építkezések törmelékei, gerendavárai és barokkjai és tündöklő színekben napsugaras, kacagó tarkaságban, a virágdíszes, illatos június jegyében pompáznak — él, nyüzsgés és zajló a világkiállítás, az emberi alkotókészségnek és leleményességnek, a technika és a civilizációnak ez a csodábarító, frappáns és hatalmas dokumentuma.

Párizs egy kicsit a világ fővárosa lett, a világ lazus, szórakozó fővárosa, a világkiállítás nagy eseményektől és világraszóló ünnepektől hangos hónapjaiban. Nemcsak Európa, de minden világtáj egzotikus, kíváncsi idegenét ott látni a párizsi utcákon: penz, főradságot nem kímélve szágittak össze, hogy lássák ezt a mesészerű, tündéri kiállítást.

Az emberi szellem és az alkotókedv tehát ezalkalommal is erősebb volt a destrukciónál, a rombolás, vagy korékkés akadékoskodásnál s a világkiállítás építkezésének ezernyi aka-

dálya fölött, amelyek már-már kudarcra fenyegettek a kiállítás megnyitását, győzött a konstruktív, építő szellem, diadalmaskodott az alkotókedv, a kitartó és megfeszített munka!

Nekünk külön öröm most erről az eredményről beszámolnunk, mert ezáltal egyben azt is jelentjük, hogy a „Magyar Lapok” nagy társasutasításának résztvevőit teljes pompájában, illuziókeltő ígérzetében várja a világkiállítás.

Társasutasításunk résztvevőiből már-már kialakult az a színes és kedves csoport, amely velünk tart a párizsi útra! Most már tehát senki se vesztesse az időt, aki mindaddig tévőzött a társasutasításra való jelentkezéssel, mert ki van tere annak, hogy lemarad erről a hatalmas élményről és remek alkalomról, amely egy hétben csak egyszer kínálkozik. Ismeri nagy és hallatlanul olcsó társasutasításunk részletes leírását, jelentkezzen tehát a társasutasításra még a mai napon — nehogy elkéssen a jelentkezéssel. Az útlevele beküldésének határideje: június 25. Részvételi díj: 9875 lef.

Néhány hely van még fenntartva — haladéktalanul foglaljon magának helyet, hogy résztvehessen a „Magyar Lapok” nagy párizsi társasutasításán.

Különböző férgek

kiváltképpen poloskát
lakásokban és szállásokban,
istállóban, stb.-ben
mindenki veszély nélkül

Diametan
kiszűrés-cserezzel átvihető.

750 gr. elegendő
30 m²-es
helyiségeknek

Bucurestii levél

Vizsgánnap a magyar iskolában

Bucuresti, június hó.

Vizsgánnap a magyar iskolában... Az U alakú épülettel körülölelt udvaron ünneplő ruhás, szorongó kis elemisták sietnek át. Jólkereső iparosok takaros csemetái, elegáns úri egykék és nagy igyekezettel kimosdatott, kiöltözött szegény, külvárosi munkásgyerkek, akikből egy-egy család majdnem minden osztályba juttat mutatót s akik máskor, rendes tanítási napokon egymást kézenfogva a messzi gyalogúttól és a rosszul tápláltságtól öreges-komollyá fáradva, erőltetve érkeznek meg a főváros egyetlen magyar tanintézetének kapujához.

„Mi egyetlen nagy család vagyunk”

Bitay igazgató, akit a bucarestii közönség mint a többszörösen díjnyertes magyar dalárda vezetőjét is előnyösen ismeri, az emeleti folyosón fogadja a szülőket.

— Majd meglátjuk, mit tud Zsigi... Most derül ki, hogy tanult egész esztendőben a kis Imrus...

— Ugy látom, te itt minden szülőt és minden gyermeket a nevérdől ismeresz, — gyanúsítom a rokonszenves igazgatót.

— Mi egyetlen nagy család vagyunk, — feleli.

S nem túloz. Számtalan esetet tudok, hogy az iskolába járó gyermekek egymástól területileg és társadalmilag távol eső szülőket a meleg barátságba, családi közösségbe vonták össze. De az iskola egy családba terelő ereje túlhat a gyermekek és szülők összetételén s a tanítással kapcsolatba kerülők odavonzásán. Közkinccs az iskola, amelynek ügyét minden magyar ember a szíven melengeti Bucurestiben s amelynek falai közé mindenki a hazaérkezés érzésével lép be, ha van ott dolga, ha nincs. Egyébként szinte lehetetlen, hogy valamilyen ügyben ne vezessen el a bucarestii magyar ember útja a Str. Sfinții Voievozi 50. szám alá, ahol az iskola egyemeletes épületébe áll, mert nemcsak tanítás folyik itt. A díszteremben sűrűn tartanak magas színvonalú előadásokat a magyar élet szellemi vezetői; ugyanitt egymást érik a sikerült műkedvelői színjátékok, amelyek szinte egyedül gondoskodnak arról, hogy a bucarestii magyarságot a magyar színházi eseményekhez valamennyire közelebb hozzák; aztán két fiatal s még templomépítéshez nem jutott magyar egyház is e falak között tartja istentiszteletét; itt tanyáznak a magyar cserkészek; itt székel a szép lélekmentő munkát végző gyermekszereket egyet, amely időnként kedves bokrétaiba fogja az iskolába még nem járó kisgyermekeket; no és az iskolaépület nyújt otthont hatvan egyetemi hallgatónak is, akik már maizukban is nem csekély forgalmat bonyolítanak le.

Hogy az iskolából elindult rezgéseknek milyen messzreható hullámveresei vannak, arra énk bizonyították a legutóbbi iskolamajális, amelyre mintegy hatezer ember sereglett össze és amely a — még nem végleges — számítások szerint 165 ezer lei tiszta jövedelmet hozott, tanügy céljaira.

Kétszáz magyar gyermek...

Ezzel a nagy ható erővel csak éppen az iskola növendékeinek a létszáma nincs kellő arányban.

— Hány növendéketek is volt az idén? — kérdezem az igazgatót.

— Kétszáz körül. Ennyi van minden esztendőben, amióta az épület a háború utáni zárlat és az elkerülés veszélye alól felszabadult s amióta megkezdhetjük benne a tanítást. A legjobb igyekeztünk mellett se tudtuk többre felelni sohasem. Pedig a főváros magyar lakosainak számához viszonyítottan több ezer növényünk is lehetne. A hatóságok se gondtalanul akadályt a felvételük elé. De leközíthetetlen nehézségeket támasztanak az óriási távolságok és a nyomorúságos életviszonyok, amelyek között a magyar gyermekek szülei a túlnyomó többségben a távoli külvárosokban élnek. Apró gyerekeket ilyen messziről útnak ereszteni bajos; villamosra pedig kevésnek telik...

De tudom, van még egy ok, ami számos gyerek elől elvágja a magyar iskolába vezető utat. A kényeskedés. Egyik-másik családnál nagyzási hóbortnak is lehetne nevezni ezt. Sokan nem tartják elég úrinnak a „magyar iskolát”. Elviselhetetlennek érzik, hogy kényeztetett fiacskájuk vagy leánykájuk külvárosi vadócokkal kerüljenek egy tanterembe, — akik pedig a tapasztalás szerint hamar illedelmes barsnyikká válnak a derék nevelők idomított keze alatt. Azért ezek az úri szülők drága magániskolákba járatják gyermekeiket, ahol a növendékek a magas tandíj rostálja és ahol már az első osztályban franciát, németet vernek beléjük az előadási nyelv, a román mellett. A negyedik elemi elvégzése után, igaz, már gagyognak is valamit a kicsi tudósok a nagy világnyelveken, de viszont az anyanyelvükön nem tudnak írni-olvasni se.

Az igazgató csak futólag érinti ezt a kérdést. Erről nyilván nem szívesen beszél.

— Épp most vagyok vitában egy mérnökkel, — mondja — akinek szeptemberben iskolássá esz peredik a kislia. Nem akarja hozzánk adni...

Kezdődik a vizsga...

Szól a csend; kezdődik a vizsga. A katedrán virág halmozódik; a padokban egy hely se maradt üresen; kevés híján ötvenen vannak a kétszázadosok. Szép, biztató szám ez. S mind kedvesek, tiszták, figyelők. Körül a fal mellett a szülők izgulnak. És a tanítónő — Török Jolán — különös gonddal, meleg és behélező zenével utja a magyar beszédet, ahogy a kérdéseket fűtsezi.

És ahogy a gyermekek a vizsga mepszepenésből magukhoz térnek s egyre jobban nekibátorodva felelnek a tanítónőnek, édes csendessel telik meg a tanterem. Nem igen lát az ember Bucurestiben ennyi magyar gyermeket egy csomóban; de jöttében-mentében még magyar gyermek-szó is ritkán üt meg a fülét. Azért van talán ezeknek az egyszerű feleleteknek olyan megrázó hatása. Fátalosán kezdem látni a sok sok szőke és barna fejet, a kis fiúkat, leánykákat; s pillanatok alatt évtizedeket és százkilométereket le száll az emlékezésem. A saját másodelemista vizsgámra gondolok...

Csak nehezen bírok annyira uralkodni meg hatottságomon, hogy odasughatom az igazgatónak:

— Hívd meg egy ilyen vizsgára a te mérnököt. Ha meghallja magyarul felelni az iskolák növendékeit, biztos arra a beállításra jut, hogy rérenek még a világnyelvek — s hozzájuk íratja be a fiát.

(f. b.)

Sztalin szíve

Ira: Belányi Imre

Mindenkinek, aki ujságot olvas, tudomásul kellett vennie, hogy Sztalinnak, az orosz Szovjetállam koronázatlan cészájának szíve van. Nemcsak olyan Marx—Haeckel ideológára képzett húsdarab, amely csak a vérkeringésének előidézésére hivatott, amilyen az állatoknak is van, hanem valódi emberi érző szíve, amely most ime mindenféle hűtlenségek hatása alatt fájni kezdett.

Ugyanaz a Sztalin, aki hűtlen lett egyházzához, a trónhoz, a cár bukása után kiharcolt szabadsághoz, legközelebbi fegyvertársaihoz, sőt magához a kommunista eszméhez is, nem tudja szívfajdalom nélkül elviselni, mikor ugyanabban bűnhődik, amiben vétkezett.

Ez a Sztalin nem tördött azzal, fájt-e az atyuskának, a cárnak a szíve, mikor népe ellene lázadt; nem érdekelte, mit érezhet Kereszkynek szí. mikor saját elv- és fegyvertársai fordultak ellene; érzéketlen volt barátja, Trotskij szívfajdalmával szemben; nem tördött azokéval sem, akiket ártatlanul üldözött, száműzött, vagy kivégeztetett. De nem érdekelte őt az sem, nem szakad-e meg tulajdon édesanyja szíve, mikor őt a fia, akiért imádkozott és csak azért, mert óérette imádkozott, Szibériába száműzte.

Most azonban, amennyire a hírlapok cikkeiből ki lehet olvasni, ugyanez a rideg és senkin nem könyörülő államférfiu a világ rokonszenyére és sajnálatára tart számot, mert neki most a szíve fájt.

Ami minket illet, mi már akkor sajnáltuk Sztalint, amikor ő hatalmas csúcspontján állva azt hitte, hogy ő irányléremelőtt. Ezen semmit sem változtat az, hogy ime bevált a régi jó közmondás: Aki szelet vet, vihart arat.

Mert mi igazán csak azokat tudjuk sajnálni, akik örök kárhozatra jutottak, vagy akik vakon haladnak előre azon az uton, amely rossz helyre vezet. Minden más, bármily szegénységgel vagy csapással sújtott felebarátunkra vonatkozólag megvan egy örök vizsgáló gondolatunk.

Mikor az ember Shakespeare királydrámáit olvassa, habár tudja is, hogy azok történelmi alakokra vonatkoznak, mégis a költő képzeletének tulajdonítja a bennük végbemenő sorozatos véres történéseket. Az ember szinte nem tudja elhinni, hogy a valóság teremthetett oly szörnyű vérengző embereket, mint például Macbeth. Sztalin a cáfolat erre a vélekedésre. Sztalin a modern Macbeth, aki leghibebb embereit is kivégzi, ha azok féltékenységre okot szolgáltatnak.

Az angol költő az ő drámájában hiába köti Macbeth életének és trónjának elvesztését oly képtelen csodához, mint a birminghami erdő megindulása. Az olvasó tudja, míhelt ez a vérengző király leghibebb emberét, Banquet is elteszi láb alól, hogy a birminghami erdő meg fog indulni.

A mai kor történetének borzalmas színpadán is a jelek arra mutatnak, hogy a birminghami erdő nemsokára megindul.

Hogy mikor és hogyan? és hogy jobb következik-e utána? Ki tudná megmondani? Addig is ám vegye tudomásul a világ, hogy Sztalin szíve fájt. Sajnálkozzanak rajta most főleg azok, akik a bolsevizmustól várták a világ megváltását.

Mi keresztények azonban imádkozunk és dolgozunk a bűnösök megtéréséért, s Anyaszentegyházunk diadaléért. Minden lelki erőnkkel és minden jóra törekvésünkkel állítsuk oda az életjavulás szolgálatába, s különösen most legyen kitartóvá ez az elhatározásunk, a brssovi Katolikus Nagygyűlés alkalmával, mely a bolsevizmus elleni védekezést már oly időben tüzte ki főtárgyául, amikor még a mai események bekövetkezését sejteni nem lehetett. Ha a népióléti és társadalomrendezési kérdésekről szóló pápai körlevelekre gondolunk, azokból is arra a megerősödött meggyőződésre kell jutnunk, hogy még földi boldogság tekintetében is egyedül a mi szent kereszténységünk ad jó és igaz tanítást. Csak e tanítás üdvös elvei azok, melyek úgy az oroszországi zűrzavarból, mint a világ sok más élére állított problémájából a rend és béke összhangjába kivezetik a megkínzott emberiséget.

Borkiállítás és borhét Clujon

A cluji mezőgazdasági kamara borkiállítást rendez jun. 20–27-ig a megyeháza üvegtermében. A borhét tartama alatt állandó kóstolót rendez a kiállításon. A belépés díjtalan. A kamara meghívta a kiállítóra az EGE-t is, amelynek csoportos kiállításában részt vesznek: Brandt József (Simleu-Silvaniei), özv. dr. Asztalos Kálmán (Áiud), Bognár és Szántó cég (Cluj), Bethlen Kollégium (Áiud), Elekes Viktor (Áiud), Bürger Albert (Boroskrakko), Eöry István (Ighiu), Római Katolikus Püspökség (Ighiu), özv. Benedek Károlyné (Alvinsz), Szász Ferenc (Pusztacamas), báró Kemény Béla (Pusztacamas), gróf Példi György (Gyeko), Gál Jenő (Mocs), dr. Beteg Miklós (Ghirs), dr. Krepil János (Arad), gróf Vas Albert (Sft.-Gotthard), Szatmáry Gyula (Haranglab), dr. Müller Zoltánné (Borosbenedec), Reinhold Klotild (Áiud), Lévai Sándor (Diosig), Római Katolikus Püspökség (Alba-Iulia), Szücs Sándor (Diosig), Domokos Sándor (Diosig), Szücs Telep (Diosig), Bészörményi István (Diosig), Szász Dezső (Nagysarvas), Szücs Károly (Diosig), P. Nagy Sándor (Diosig), Hajdu István (Diosig), Vendler Ernő (Diosig), Szerző István (Diosig), gróf Mikes Mihály (Murescesztve). A kiállítás iránt Ardeal-szerte igen nagy az érdeklődés, úgy a termelők, valamint borkereskedők, vendéglősök körében. A kiállítás ünnepélyes megnyitása június 20-án délelőtt 12 órakor lesz. A kiállítás rendező és bíráló bizottságában az EGE-t Török Bálint, az EGE igazgatója és Danos Sándor szőlő- és borkeresztve képviselik. A kiállításon Transsylvania legjobb borai kerülnek bemutatásra.

A közoktatásügyi miniszterium kiküldötte az érettségizető bizottságokat

Bucuresti. Saját tud. A népnevelésügyi miniszterium megállapította az érettségizető bizottságokat.

Ezek közül az ardealiaiak a 26-ik számú bizottság, a cluji Baritiu-liceum helyiségében a román intézetek vizsgáznak.

27-es számú bizottság: a cluji Regina Maria liceum helyiségében; előtte vizsgáznak a cluji róm. kat. fiu., a ref. fiu., unit. fiu., ref. leány és róm. kat. leány liceum növendékei.

28-as bizottság: az Ileana liceumban, a deji, gherlai, nasaudi állami iskolák és a bistrítai evangélikus iskola.

29-ik bizottság: Targu-Mures, az Al. Papiu Ilarian liceumban, a ref. fiu. liceum s a tg.-muresi állami liceumok.

30-ik számú bizottság: Turda, állami fiu. liceumban a turdai állami fiu. és leány-liceum, a dumbraveni és aiudi állami liceumok.

32-ik számú bizottság: Sibiu, Lazar-liceum helyiségében, sibiu állami és szász iskolák.

33-ik számú bizottság: Orastie. Aurel Vlajcu liceumban orastiei, petrosani, bradi, devai, alba-iuliai állami fiu. és leányiskolák.

16-ik számú bizottság: Brasov. A román liceumban vizsgáznak a brasovi, fagarasi román intézetek. A brasovi Honterius liceumban: brasovi róm. kat. fiu., sft.-gheorghiei ref. fiu. liceum.

17-ik számú bizottság: Odorheii. Sft. Josif liceumban vizsgáznak az odorheii róm. kat. és a ciuci róm. kat., mediasi evangélikus és a sighthisoraai evangélikus liceumok.

Az oradeai felügyelőség területén: a 47. sz. bizottság: Gojdu-liceum helyiségében a zsidó fiu. liceum, a Gojdu-liceum és a beiusi fiu. és simleui fiu. liceumok. A 48. sz. bizottság: Oltea Doamna liceumban: Oltea Doamna, beiusi leány, zalau Wesselényi, baia-marei fiu., careii fiu. és a Notre Dame liceumok.

Satumarei 49. sz. bizottság: az Eminescu-ban satumarei áll. fiu., áll. leány, satumarei ref. fiu., satumarei róm. kat. leány, a sighthi fiu. és sighthi leány liceumok.

Timisoarai felügyelőség területén: a D. Loga liceumban: a D. Loga liceum, az oravitai lic., a timisoarai piarista, a timisoarai zsidó liceum.

51-ik számú bizottság: Timisoara a Carmen Sylvaban: Carmen Sylva, lugoji fiu., lugoji leány, állami leány, állami német liceum, róm. kat. lic. és Notre Dame Sion liceum.

52-ik számú bizottság: Arad, a Nicoara liceumban: a Nicoara lic., aradi róm. kat. és caransebesi fiu. liceum.

Oly hamvas, mint a barack -
mondják ezt az Ön bőréről is?

A hamvas bőr oly érzékeny! Szépségének könnyen érthat a rossz szappan használata... Minden szépségápolás alapja a jó szappan: az Elida Lilas Grand Luxe. Enyhe habja a pórusokból eltávolít minden tisztáltságot, ami az arcbőrt veszélyeztet. A bőrt ápolja, finomnak és üdének megtartja.

ÉS SOHA SE
FELEJTSE EL:
A bőr ápolására és
szépségére nappal
az Elida Ideal Creme

A bőr tisztítására és
táplálására pedig
éjjel az Elida Chromos
Cold Cream

ELIDA
Lilas Grand Luxe

A dunai államok függetlensége is szóba kerül az angol-német tárgyalásokon

A cseh kérdés, mint elválasztó vonal Németország és az angol-francia antant között

Párizsból jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter londoni látogatásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Anglia és Franciaország hajlandó engedményeket tenni Németországnak, ha Németország ennek ellenében elsősorban kötelezettséget vállal, hogy tiszteletben tartja a dunai államok függetlenségét.

Élénk feltűnést keltett a német külügyminisztériumhoz közelálló „Frankfurter Zeitung“ legutóbb megjelent vezércikke, amely rámutat arra, hogy az angol-francia antanttól Németországot elsősorban a cseh kérdés választja el. Németországot állandóan azzal gyanúsítják, hogy terjeszkedni szándékszik Csehország felé. A Harmadik Birodalom a gyanúsításokra azzal válaszolt, hogy megnevezett engedményt ajánlott fel valamennyi szomszédos államnak és ez alól Csehszlovákia sem kivétel. Németország Csehországtól ezzel szemben a csehszlovákiai németek sorsának megjavítását kérte.

A NÉMET VEZÉRKARI FŐNÖK DALADIER FRANCIA HADÜGYMINISZTERNÉL

Párizsból jelentik: Daladier francia hadügyminiszter pénteken vendégül látta a Párizsban tartózkodó Beck német vezérkari főnököt.

A német vezérkari főnök fogadta a Temps munkatársát és a következőkben nyilatkozott neki:

— Párizsi látogatásom teljesen magánjellegű. A világiállítás megtekintésére jöttem Párizsba. Természetes azonban, hogy a katonák közötti kölcsönös bajtársi tisztelet folytán

a francia hadvezetőség képviselőinél is udvariassági látogatást tettem.

Beck vezérkari főnök megcáfolta, hogy Párizsban Londonba készülne. Vasárnap utazik vissza Berlinbe.

A CSEH KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK KIHALLGATÁSON FOGADTA TITULESCUT.

Prágából jelentik: Benes köztársasági elnök pénteken kihallgatáson fogadta Titulescu volt román külügyminiszter és még aznap folyamán Karlsbadba utazott. Este Krofta csehszlovák külügyminiszter adott ebédet Titulescu tiszteletére.

Schachtnak nem sikerültek Bécsben a tárgyalásai

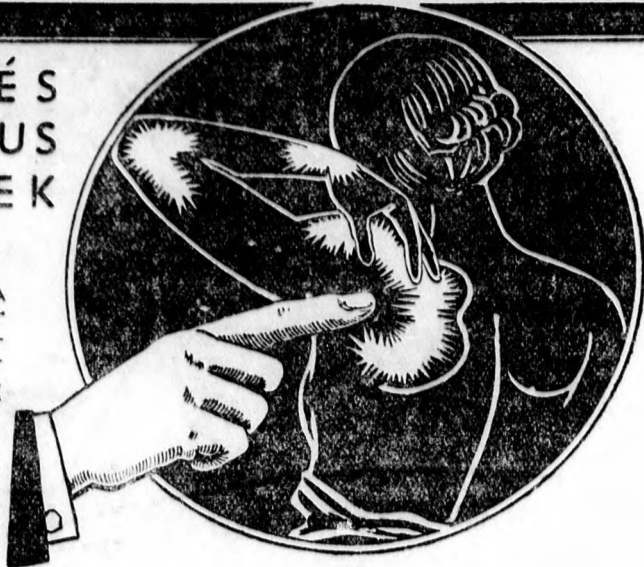
Bécsből jelentik: Dr Schacht német birodalmi bankelnök kétnapos bécsi tartózkodás után szombaton délelőtt fél 10 órakor visszautazott Berlinbe.

A birodalmi bankelnök látogatásával kapcsolatban beavatott bécsi körök következőképpen nyilatkoztak:

— Németország 10 millió márkával tartozik Ausztriának és ennek az adósságnak a kiegyenlítésére dr Schacht nagyarányú fémszállításokat ajánlott fel és az idegenforgalom érdekében ajánlott különféle engedményeket. Ausztria azonban nem fogadhatja el a fémszállításra vonatkozó javaslatokat, mert ezzel felborulna a Csehszlovákiával és Lengyelországgal kötött clearing egyezménye.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichyi szakorvos „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: „Ha elakarjuk érni a reuma által okozott betegségek tüneteinek megszüntetését, akkor át kell alakítanunk a szervezet ama részét, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek, küzdőnk kell a hajlamosság, az artritizmust okozó hűgysavas lerakódások ellen. Felfüggesztjük az alenti megfigyelést:

Megfigyelés 1) X... urhölgy, 45 éves, egy reggel megához hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzésére azt mondja, hogy „madárszörny” formájú területen érzé a fájdalmakat. A valóságban: spontán, nagyon éles fájdalmak, amelyek a legkisebb mozgásra, vagy nyomásra fokozódnak: a fájdalmas terület a hátsógerinc baloldalán kezdődik a lapocka terében folytatódva, az egész vállra és lejjel kiterjed. Főként a felső- és alsó része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az izom erő annyira legyengült, hogy a beteg nem tud vélem kezét adni. A fájdalmak türethetetlenek éjjel nem tud aludni. Antipyrin, exalgin, fanocetin kezelés sem képes a fájdalmakat enyhíteni. Eredménytelen maradt 2 és fél gram aspirin.

forró téglát, sőt egy erős chloral, bromurel és morflumból álló folyadék előírása is. Mindezek alig hoztak pár órai álmot. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, azt tanácsoltam, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozik. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem gyógyultnak érzi magát. Nehány nap múlva ismét hívják: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszolja, hogy a fájdalmak nem múltak el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t.

X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljesen helyre volt állva egészsége.

AZ URODONÁLT HOSSZU ESZTENDÓK ÓTA DICSERIK a világ legnagyobb orvosai

AS URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI

1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Szedhető az év bármely szakában.

A társadalombiztosító intézet orvosai kora is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBIZHATÓ MÁRKA

Három kis történet a „Krokodil” című hivatalos szovjet vicclapból

Mit árul el a humor a bolsevista gazdálkodás nyomorúságaiából

Most jelent meg Marja Frigyesnek „Meddig még?...” című könyve, amely lángoló vádirat és aggódó védekezés a város világvészely ellen.

Mi a sűtét könyvből egy látszólag derűsebb részletet ragadunk ki, de az, aki tud olvasni a sorok mögött, megérzi, milyen szörnyű nyomor és emberi esettség tör elő a hivatalos vicclap, a „Krokodil” apró történeteiből.

Az államilag engedélyezett egyetlen vicclapnak a következő kis levelet küldte Barsoukov elvtárs Tasauzából:

„En is feltaláló vagyok, illetve azzá lettem az itteni városi gyógyszerárt jóvoltából, amely cipőkeféket árul, sajnos azonban nincs abban a helyzetben, hogy egyúttal fogkeféit is eladhassa. Miután nagyon vágytam megmosni a fogamat, szövetkezetet alapítottam, amelynek hírsz tagja van. Mindannyian összeadtuk a pénzt. — természetesen egyforma arányban — és megvettünk egy nagy cipőkefét. Ezt azután pontosan hírsz részre fűrésztük szét megnyituk a szálait és most szépen megmoshatjuk vele a fogunkat. Mi a véleményed, drága „Krokodil”? Kaphatok-e erre a találmányomra szabadalmat?”

Picsucsev elvtárs egy töltőtolljavítás vízszintes történetét írja le:

„Három gyermekem van, akik nagyon szeretnek. Szeretjük odáig menni, hogy 1935 szeptember elsején egy töltőtollal ajándékoztak meg, amelyet a charkovi gyár készített. A gyermekek 15 rubelt fizettek a töltőtollért. Ez annyit jelent, hogy évek óta félretett kis pénzüket rááldozták erre az ajándéokra, csak hogy örömet szerezzenek vele nekem. A töltőtoll természetesen nem működött! Becserélni nem le-

hetett, mert az üzletben csak hibás és használt töltőtollak voltak kaphatók. Ekkor megkírdtem a töltőtollat az üzem igazgató-elvtársának egy részletes levél kíséretében. Eltelt egy esztendő. Semmi válasz nem jött rá. Három-négyszeres sürgetés után végre a titokzatosan hallgató igazgató öt rubeles utánvét mellett visszaküldte a gyermekeimtől kapott ajándékot. A javítás: 1 rubel 75, a csomagolás 1 rubel 75, a levelepórtó 1 rubel 50. Ez az eljárás nagyon felháborított és arra készítetett, hogy az utánvételes csomag átvételét megtagadjam. Ezzel szemben panaszl emeltem a szóbanforgó gyár üzembiztosánál, aminek azután meg lett az eredménye. Hat hónappal később, tehát most februárban, végre megkaptam díjmentesen és kijavítva 1935 szeptemberében átadott töltőtollamat.”

Vitjevszki elvtárs a Don-vidékről egy különös „mozdási technikát” ír le:

„Szeptember 6-án városi fürdőnkben kifogyott a víz, mert elromlott a vízvezeték. En éppen bezappanoztam a fejemet, de akkor már késő volt, a szappan befoltt a szemembe és úgy éreztet, hogy nem látam többé semmit. A bajomon megülködött egy barátom és segíteni akarván rajtam, elrohant a legközelebbi üzletbe, hogy legalább valamilyen ásványvizet szerezzen számomra. Ásványvizet hiába keresett. Hosszas könyörgésre kapott 10 kopekért pépet, ezzel azután nagynehezen lemostuk fejmről a szappant.

Kérlek téged, jó „Krokodil”, add a donvidéki Makajevka szovjetek bizottságának azt a tanácsot, hogy sürgősen intézkedjenek a városi péptermelés fokozására és ezáltal könnyítsek meg városi fürdőink használatát...”

ELVEK — HARCOK

A Vatikán politikája a szovjettel szemben

Jól informált körök szerint az Oroszországgal barátságos államok egyikének követe megjelent a pápai államtitkárnál és felvetette a kérdést, vajon „a pápa éles antikommunista enciklikája nem rombolja-e le azt a reményt, amit az új szovjetalkotmány a hívő ortodoxok előtt megnyitott.” Az államtitkár így válaszolt: „Az orosz ortodoxok és az orosz katolikusok az ő vallásos reménységüket bizonyára Istenre és nem a szovjetalkotmányra alapítják. Különben is a Vatikán semmit sem tud arról, hogy a vallás szabad gyakorlata Oroszországban könnyítést nyert volna. Sőt ellenkezőleg, mind sűrűbben érkeznek híradások erőszakoskodásokról, amiket hatósági személyek például a húsvét megünneplése ellen elkövettek, úgyszintén az istentelen propaganda új aktivitásáról, amit a szovjethatóságok szintén eltűrnek. Az antikommunista enciklika a kereszténység örök igazságaiból fakadt, mely a kommunizmust úgy elméletileg, mint gyakorlatilag elveti. S éppen ezért utilitarisztikus megfontolások még akkor sem fogják a pápát más véleményre bírni, ha egyszer a szovjet taktikájának úgy tetszenék, hogy enyhítéseket tegyen vallási politikájában.” Az itt-ott felbukkanó híresztelésekkel szemben meg kell tehát állapítanunk, hogy a Vatikán sohasem gondol arra, hogy a kommunizmust megtűrje, még azon az áron sem, ha az a vallás szabad gyakorlatára garanciákat adna. A tévedés tévedés marad akkor is, ha direkt a vallással tengelyt nem is akaszt.

Hilaire Belloc beszél Chestertonról

Hilaire Belloc felolvasó körúton volt Amerikában. Ezt az alkalmat felhasználta arra is, hogy nagy kortársáról és barátjáról, Gilbert Chestertonról megemlékezzen. Meghatottan állította az amerikai közönség elé a nagy angol katolikus érdekes alakját. Többek között a következőket mondotta: „Chesterton ama első egyike volt, aki a katolikus idealokat képviselhette a nélkül, hogy polgártársait felzúgatta volna. Az anglikán vallás ma nagyon összefügg a patriotizmussal s ezért újabban nagyon sok katolikus-ellenességgel lehet újra találkozni. Ebben a légkörben érthető, hogy az anglikánizmusból megtért katolikusok nem sok szimpátiát találnak honfitársaiknál. Chesterton szinte egyedüli kivétel volt. Az ő tősgyökeres angolsága, kimondhatatlan szeretete és rajongása Angliáért és az angolokért lehetővé tették, hogy a katolicizmus legjobb védelmezője legyen a nélkül, hogy az anglikánok szimpátiáját elveszítette.”

Ez lett a vége

Chicagóból jelentik, hogy a Ku-Klux-Klan atlantai székházát megvásárolták a katolikusok és templommá akarják átalakítani. A háború utáni években sok szó esett a világsajtóban a Ku-Klux-Klan mozgalomról, mely az Egyesült Államokban keletkezett. A társaság alapjában véve fitkos terrorista társaság volt, mely a katolikusok, a bevándorlók és a néger ellen hirdetett erőszakos harcot. Az első években a hatóságok is tehetetlenül állottak e sötét társaság erőszakoskodásaival és merényleteivel szemben, annál is inkább, mert tekintélyes és nagy befolyású személyiségek is csatlakoztak a mozgalomhoz, vagy legalább is titkon támogatták azt. A mozgalom később ellanyhult. Utoljára 1926-ban a chicagói Eucharisztikus Világkongresszus alkalmával bevezették magukról. Utcai zavargásokat és verekedéseket provokáltak, hogy a kongresszust megzavarják, de sikertelenül. Azóta a Ku-Klux-Klan jelentősége még jobban lehanyatlott, annyira, hogy már senki sem veszi komolyan és a nagymesteri palotát, mely valamikor a legfényesebb paloták egyike volt a körülmények hatása alatt eladták.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés felügyelői hivatal

Oradea, Strada Regele Carol II. 4
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldi: Egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50, egy hónapra 20 lej.
 Helyi: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P, egy hónapra 5 P.
 Postafizetési csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felbontásmentes: **PEREDI GYÖRGY**
 Családi szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
 Csal. Pista Utca 12.

Közlönyök nem kerülnek meg és nem adnak vissza.
 Csak a vállalkozás megkezdésére való.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint várható időjárás a következő: Gyenge nyugati szél, változó felhőzet, Nyugaton záporosok. A hőmérséklet emelkedik.

VALTOZÁS CASULLO ANDRÁS APOSTOLI NUNCIUS ARADI LÁTOGATÁSÁNAK PROGRAMJÁBAN. Arad. Saját tud. Mint jelentették, hétfőn június 21-én Aradra érkezik Casullo András apostoli nuncius. Városunk megyei vendégének fogadtatási programja, értesülésünk szerint, jelentékeny változás alá be, amennyiben a nuncius érkezésének napján, a román pünkösti ünnepek alkalmából Aradra Jón Balan Joan dr. lugoji görög katolikus püspök, aki az itteni görög katolikus templomban mond nagy misét. A görög katolikus püspök érkezésére való tekintettel, hír szerint, az apostoli nuncius fél 12 óra helyett már fél 11 órakor megérkezik városunkba, hogy Balan Joan dr. püspök miséjén résztvegyen.

AVERESCU MARSALL KIHALLGATÁSON JELENT MEG MÁRIA KIRÁLYNÉNÁL. Bucaresti. Saját tud. Averescu marsall pénteken kihallgatáson volt Mária királynénál. Ez alkalommal a marsall átnyújtotta a királynének „Napi feljegyzések a háborúból” című, nemrég megjelent könyvének egy ajánlott példányát. Ez a könyv kíméletlen őszinteségével nagy feltűnést keltett a román katonai és politikai életben.

KI KELL FÜGGESZTENI AZ ÁRAKAT AZ ÜZLETEKBEIN. Oradea. Saját tud. A rendőrség a spekulatívérvennyel kapcsolatban a következőket közli: A kereskedők és iparosok kötelesek üzleteikben jól látható helyen kifüggeszteni az árakról készített jegyzéket. A listáról nem hiányozhatnak egyetlen árucikk sem, amelyet az üzletben tartanak. Kötelesek a kereskedők a vevőnek, ha az kéri megmutatni a számlát, mellyel az eladott árut vásárolta. A fogyasztási cikkeknek, amelyek romlandók, a kiskereskedőknek 30 százalék hasznomat engedélyeznek. A nem romlandó fogyasztási cikkeknek a negyven elárúsító haszna tíz százalék, a kiskereskedők haszna husz százalék lehet. A spekulatívérvény értelmében: Élelmiszereket csak üzletekben és piacon lehet árulni, a megfelelő engedélyezés mellett. A piacon csak a hatóság által kijelölt helyen lehet élelmiszereket árulni. Után vásárolni és eladni szigorúan tilos. Kereskedők és elővásárlók nyáron csak reggel 9 óra után vásárolhatnak a piacon. Mindazokat a kereskedőket, akik fenti rendelkezéseknek nem tesznek eleget, szigorúan megbüntetik, hasonlóképpen azokat a vásárlókat, akik nem segítik elő a helyi közélet számára az ellenőrzést. Dr. Popovici, rendőrfőnök.

FELMENTETTÉK AZ IRREDENTIZMUSVAL VÁDOLT LELKÉSZT. Targu-Mures. Saját tudósítónktól. Faluhelyen könnyen megszületik az irredentizmus vádja. Nem kell hozzá más, csak személyi ellentét s készülni a feljelentés. Ilyen alapon kovácsolt államellenes eszelekmény miatt került a törvényszék elé Gál Viktor vadasi ref. lelkész is, akit a csendőrmester feljelentett, hogy a még februárban rendezett műkedvelő színjeladás alkalmával a színpadi háttér „irredentaszínű” volt. A törvényszéki tárgyaláson a falu román lakossága bizonyította, hogy a színpadi háttér legalább nyolc színű volt s így csak rosszakarattal lehet abból csak a „három színű irredentát” kiválasztani. A lelkészt a törvényszék jószívesen felmentette.

Bűnös családi élet okozta a bucaresti ügyvéd szerelmi drámáját. Bucaresti. Saját tud. A gyilkos Musi ügyvéd feleségét pénteken hallgatták ki a rendőrségen. — Én vagyok a hibás — mondotta. — bevallom bűnömöt. Ha tudtam volna, hogy az uram tud Liveanuval való kapcsolataimról, akkor nem utaztam volna el az édesanyámhoz. Talán megakadályozhattam volna a tragédiát, vagy bűnhődtem volna inkább én. Tudom, el kellett volna hagynom az uramat, ha már elhatároztuk Liveanuval, hogy egymáséi leszünk, hiszen Liveanu ezért vált külön a feleségtől. De az uram annyira szeretett, annyi figyelmet tanúsított irántam, hogy nem volt erőm megtenni ezt és mindig halogattam a dolgot.

Mihály László előadástje Rómában. Mihály László, a Budapesten megjelenő „Nemzeti Újság” munkatársa, a kitűnő fiatal magyar költő június 10-én, csütörtökön este tartotta római előadástjét a római egyetemi fascio rendezésében a Palazzo Giacomini dísztermében. Mihály László érdekes olasznyelvű előadásban ismertette a régebbi és a modern magyar irodalom latin szellemi vonatkozásait, majd egyik novelláját és néhány költeményét mutatta be nagy tetszés mellett. Az egybegyűlt nagyszámú előkelő közönség, akiknek sorában ott volt Koltay-Kasztner Jenő, a római magyar intézet igazgatója és megjelentek az olasz irodalom és a sajtó képviselői, a magyar kolónia is melegen ünneplte a költőt. Egyben a római lapok is igen elismerő sorokban emlékeztek meg Mihály László előadása alkalmából s méltatták a költészetét.

Nyilvános köszönet. Mindazoknak, akik az oradeai katolikus iskolák folyó hó 13-án lezajlott jubileumának megrendezésében közreműködtek vagy adományaikkal hozzájárultak a jubileális szép erkölcsi és anyagi sikeréhez, így elsősorban Fiedler István megyéspüspök öccsellencijának a kert átengedését, a Főtisztelendő Káptalan és püspökségi uradalomnak szives adományaikért, Pintér István püspökségi építész-mérnöknek az emelvény díjtalan elkészítéséért, az Erdélyi, Tarsoly és Frischmann cégeknek a díjtalanul szolgáltatott fuvarokért, továbbá a pénztárosok és szárművezetők végző uraságoknak, urleányoknak és uraknak, az egyházközség nevében ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Iskolai értesítés

A tg.-mureși nyavánossági joggal feiruházott franciayelvű leánynevelő intézet és gimnázium a város legszebb részében, fenyves között, a vaslevegős épületekben van elhelyezve.

Transsylvania egyedüli nyannemű intézete, ahol a növendékek elsőrangú tanerők oktatásában, szigorú családi felügyelet mellett, kitűnő elemzésben részesülnek.

A felvételi vizsga az I-ső gimnázium osztályába f. év június hó 23-án.

Tájékoztató levélbeli kérésre az igazgatóság szövegét, Str. Vasili Alexandri No 14—16. Tg.-Mures.

JELENTKEZETT-E MÁR PÁRIZSI UTUNKRA? Ha nem, még ma jelentse be részvételét.

A bukástól való félelem miatt Abessziniába indult öt satumarei diák. Saját tud. A közelgő évi vizsgák felidéztek a diákttragédiákat. A satumarei rendőrséget is diákcsíny — vagy tragédia — foglalkoztatja. Ardelean Teodor városi tisztviselő kétségbeesve jelentette a rendőrségen, hogy 15 éves Vili nevű, középiszkolás fia eltűnt. Vallomását jegyzőkönyvbe sem foglalták, amikor még két diák eltűnéséről érkezett jelentés. Lepadatu Gheroghe és Donca Victor szintén 15 éves tanulók, nyomtalanul eltűntek szülei lakásáról. Ardelean Vili a következő tartalmu levelet hagyta édesapja íróasztalán: Kedves szüleim! Emlentem és ne is várjatok vissza. Majd megtudjátok, hogy miért. Az a kéréssem, hogy a könyveimet ne adjátok el, talán pár év múlva visszajövök. Isten veletek. Vili. A nyomozás megállapította, hogy a gyermekek távozásuk előtt összeszedték szülei otthon talált pénzét, az Omnia szövetkezetben ugyancsak szülei számlájára élelmiszert vásároltak és elutaztak Bucaresti felé. Az állomáson nem három, hanem öt diákot láttak eltávozni, valószínű tehát, hogy valamelyik közeli községbe való. Satu-Maren tanuló diákok ugrottak meg a három 15 éves fiúval, akik után most erélyes nyomozás indult. Az eltűnt diákok tartsaik előtt hangoztatták, hogy Abessziniába szeretnének kijutni.

Temetés. Badagan Gheorghe 37 éves rendőrségi tisztviselő meghalt. Temetése hétfőn 5 órakor lesz a Steinberger kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Băile Episcopesti

Oradea mellett
 600 év óta használják eredménnyel 48° C.
 kénes, rádiumos hőforrásait — reuma,
 köszvény, csúsz, ischias, trombozis, valamint
 női bajok ellen.

ISZAPFÜRDŐ

forró iszap pakkolások, villany, szénsav
 fürdők szakorvos felügyelete mellett.
 I. o. Penzió: lakás, háromszori étkezés
 elsőrendű étkezés, gyógy, vagy hullámfürdő:
 Május és szeptember . . . 160—180 lei naponta.
 Junius . . . . . 180—200 " "
 Julius és augusztus . . . 210—240 " "
 II. o. penzió . . . . . 130—150 " "
 Gyermekek penzió 12 évig . 120 " "

50% vasúti kedvezmény visszautazásnál!

Előrangú zene — Cursalonban minden este
 tánc és tombola — Ortodox kóser étterem is.

Románia egyetlen HULLÁMFÜRDŐJEI
 Verseny kuglyapálya megnyitva!

Milliomos lett a lopkodásból — az éjjeli őr. Targu-Mures. Saját tud. A Simon és Vitális autóbuz-vállalkozó cég javítóműhelyét, garázsát és anyagraktárát már régebbi idő óta fosztogatták ismeretlen tettesek. Sem a telep éjjeli őrsége, sem a lesbenálló tulajdonosok és rendőrségi emberek nem tudták a tolvajt elfogni. Szerdán éjjel végre tettenérték Turc Nicolae éjjeliőrt, amint egy vedder olajat vitt el a telepről. Nyomban a rendőrségre kísérték, ahol a vallatás során beismerte, hogy már hónapok óta lopkodta az autógummit, benzint, olajat, autókalkatréseket és más üzemanyagokat, mintegy félmillió lei értékben okozva tetek kárt a vállalatnak. A tolvaj éjjeliőrnek mintegy harminc orgazdája volt, akik olcsó áron megvásárolták a lopott tárgyakat. A rendőrség még nem zárta le a nyomozást.

REPÜLŐGÉPEN UTAZIK MARINESCU ALMINISZTER AZ UJPEST—VENUS MÉRKŐZÉSRE. Budapestről jelentik: A Venus csapatát pénteken délután kiadás edzést tartott. Hír szerint Marinescu belügyi alminiszter Bucarestiben rendbehozott egy repülőgépet, hogy azzal, mint a Venus díszelnöke, a nagy mérkőzésre Budapestre repüljön.

BILLIARDOZÁS KÖZBEN ELCSUSZOTT ÉS NYAKCSIGOLYAJÁT TÖRTE EGY RENDŐRTISZT. Oradea. Saj. tud. Megdöbbentő halálos végű szerencsétlenség áldozatát esett Badegan György 37 éves rendőrtisztviselő, az oradeai rendőrség egyik rokonzenven fiatal tagja. Badegan szenvedélyes billiárdjátékos volt és szabad idejének nagy részét ezzel az ártatlan szórakozással töltötte el. Csütörtökön este a fiatal rendőrtisztviselő több barátjával együtt elment egy billiárdpartira az Alexandri-utcán levő Bogdand-féle vendéglőbe. Az izgalmas játéknak több nézője is akad és Badegan, aki mesterjátékos hírében állott, dákójával a kezében éppen egy nehéz állást akart megjátszani, amikor a sikos padlón megrázuhan és fejét a földre verve, eszméletlenül terült el a padlón. Badegan Györgyöt a baleset után beszállították a közkórházba, ahol azonnal gondos ápolás alá vették. Pénteken délelőtt rúntgen felvételt készítettek Badegan György sérüléseiről és az orvosok megdöbbenne állapították meg, hogy a szerencsétlenül járt fiatal rendőrtisztviselő nyakcsigolyája is eltört és menthetetlen. Péntekről szombatra virradó éjszaka hajnali 3 órakor Badegan György meghalt a kórházi ágyon. Tragikus halálának híre nagy részvétet keltett a rendőrtisztikar körében. A rendőrség saját halottjának tekintti a fiatal rendőrtisztviselőt.

* Egy elsőrangú gyógyszer, amely az érelmeszesedést a leghatásosabban gyógyítja, az URODONAL. Szolgálati ügy a tudomány, mint az orvosok és orvostanárak előtt elismertek. Rheumatikus bajok, ischias, érelmeszesedés, fejfájás (migräne), ideges betegségek, elhárjadosás, hólyagbaj, prostata és sérv ellen, mint egyedülálló szer az URODONAL elismert.

Lezuhan egy kis futballdrucker a fa tetejéről. Oradea. Saját tud. Megdöbbentő gyermekezeserencsétlenség történt pénteken délután a Károly sporttéren. Bondár Demeter tíz éves kisfiú a pálya kerítése mellett az egyik magas faról nézte a pályán folyó futballisták tréningjét, amikor egyszerre letört a fa ága, amelyikbe a kisfiú kapaszkodott és mintegy 10 méter magasságból lezuhan. A mentők kórházba szállították, ahol megállapították, hogy könnyebb természetű agyrázkódást szenvedett.

Meg akar szabadulni reumájától és köszvényétől?

Nyílaló, szuró fájdalmak a tagokban és ízületekben, dagadt tagok, nyomorék kezek és lábak, rángatózás, szurás és nyílalás különböző ttestrészekben, sőt a szemek gyöngülése igen gyakori következményei a reumás és köszvényes fájdalmaknak.

Ajánlok Önnek
egy gyógyulást hozó, az anyagcserét elősegítő házi ivókurát,
amely mesterséges módon természetesen egy áldáshozó gyógyforrás után lett összeállítva. Irjon és küldök Önnek lerakataim útján

teljesen ingyen és bérmentve egy oktató kezelést, melyből hamar meggyőződhetik a szer ártalmasságáról, annak gyors hatásáról
Postai gyűjtőhely: **ERNST PASTERNAK, BERLIN SO. Michaelkirchenplatz 13 Abt. H. 371.**

Komoly büntetéseket von maga után az italias virtuskodás. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Vorzsák Béla 24 éves jigodini legény több társával Jigodin-fürdőn mulatott. Elfogyott a cigarettájuk. Éjszaka bezörgettek a vasutiór lakásába és dohányt kértek. A vasutiór kijelentette, hogy nincs dohányja, sem cigarettája és így nem adhat. Vorzsák és társai erre bevették az őrház összes ablakait. A pénteken megtartott tárgyaláson Vorzsák teljesen magárávallalta a vádat és így csak öt itélték el államvagyonrongálás miatt kéthónapi elzárásra, kétezer lei pénzbüntetésre.

INTERPELLÁCIÓ A GANZ-GYÁRNÁL TÖRTÉNT MEZŐGAZDASÁGI GÉPRENDELÉSEK ÜGYÉBEN. Bucuresti. Saját tud. Radian képviselő, volt földművelésügyi alminiszter interpellációt nyújtott be a képviselőház elnökségének az állam traktorrendeléseivel kapcsolatban. Kijogásolja ebben, hogy úgy azt a 220 traktort, amelyet a minisztérium, mint pedig a 100 traktort, amelyeket a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége rendelt a földművesek számára, egyazon gyárnál, a Ganz-gyárnál rendelték meg, anélkül, hogy a közvéleményt tájékoztatták volna, hogy mik azok a feltételek, amelyek ezt az előnyberesztést indokoltakká teszik.

Zürichi zárlat. Párizs 19.42, London 21.54, Newyork 436.12, Brüsszel 73.67 fél, Milánó 23, Amsterdam 239.87 fél, Berlin 174.90, Bécs 81.75, Prága 15.21, Varsó 82.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

KEDVEZŐTLENÜL OSZTOTTÁK BE A VALASZTÁSI KÖRZETEKET. Targu-Mures. Saját tudósítónktól. A június 24-én megtartandó vármegyei tanácsi választáson hat párt vesz részt. A benyújtott hat lista közül a magyarpárti az ötödik helyen van és jele a szorzójel. Érdekes és figyelemreméltó az a körülmény, hogy a szavazókörletek beosztása miatt különösen kisebbségi vidéken nagy útatkat kell a választóknak megtenni. Így például Borsec községből a szavazók Bilbon községbe kell menjenek szavazni. Az út oda 28 km. Ezt az utat sem tehetik meg szekereiken, mert ez a rövidebb út keskeny hegyi ösvény, amelyen csak gyalog haladhatnak. A szekérút két napi járás. Így hát 28 km-t fognak gyalogolni a szekélyek.

A MÉRNÖKÖK IS FELELŐSEK AZ ÁLLAMI ARANYKOHÓBAN PUSZTÍTOTT TÜZVÉSZERT. Saját tud. A ferneziui állami kohóüzemnél pusztított tüzvész ügyében még mindig folyik az erőyes nyomozás. Mint jelentettük, a hatóságok őrizetbe vették Lepadatru Marin felügyelőt és Hamut Lajos gépészt, valamint azt az öt munkást, akik a pörkölőüzemnek ebben a részében dolgoztak. A tűz keletkezéséről a nyomozás során sikerült megállapítani a vész előidézésének okát. A pörkölő üzemben az ugynevezett aranyarát, egy porrá zúzott ársztartalmu ércanyagot, olvasztanak össze s innen viszik át a kohóba kiolvasztva végett. Az aranyos port motorinával locsolják s pisztolyból lövik rá a tüzet, hogy izzásba hozzák. Ujabbban a kohónál nagy szerepet juttattak a motorinának. A gépeket, a padlót, a falakat motorinával tisztították, tehát minden szem előtt álló épületrész olajjal volt átitatva, ami jelentősen befolyásolta a tűz terjedését. Hamut Lajos gépész vezető mérnökének a tüzet megelőzően jelentette, hogy az egyik pisztoly nem működik rendesen, tegyen lépéseket az alkatrész kicserélésére. A mérnök azonban nem járt közbe, hogy új alkatrészt kapjon. Hamut a tűz kitörése előtt a pisztolyokat próbálgatta, a kicsapó láng azonban felgyújtotta a motorinát, onnan belekapott a herdő olajba, ami fellobbant. A fal égett, mint a zsír. A tűz szinte pillanatok alatt elhatalmasodott a közel száz méter hosszú épületen, mely porrá égett. A csendőrség két munkást szabadon engedte. A vizsgálat tovább folyik és érdekes meglepetéseket ígér.

BEVEZETIK MAGYARORSZÁGON AZ AGGLEGÉNY-ADÓT. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház ülésén Fabinyi pénzügyminiszter kijelentette, hogy ősszel a képviselőház elé terjeszti az aggregény-adó bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. A nyáron szakértőkkel fogja megbeszélni a törvényjavaslat részleteit. Bizonyos aggregény-adó máris létezik, mert a jövedelmi adónál, ahol két családtagnál több van, ott az adókulcs kisebb.

Marcus Rita növendékeinek évszázó hangversenye. Marcus Rita művésznő miniszterileg engedélyezett énekiskolájának növendékei, június hó 27-én délután 6 órakor tartják évszázó hangversenyüket a Scoală Normală română unită dísztermében. Közreműködnek: Gy. Tóth Ily, Rita Stanciu, Silvia Vereş-Roşescu, Viorica Volentir, Lia Mărcus, Herta Schuster, Eugenia Popovici, Ritter Irén, Gyulai Béla és Weisz József. A hegedű szólót Lucian Stanciu hegedűművész és a zongorakíséretet Belicov urasszony látja el. Belépés díjtalan.

Gyalázta a községi bíról jelvényt — eljárást indítottak ellene. Mercurea-Ciuc. Saját tud. György István 28 éves lelliceni gazdálkodó a község kocsmájában gyalázó megjegyzéseket tett Balogh István községi albiróra, akinek kabát-hajtokáján ott díszelgett az előjáróknak kijáró nemzetiszínűre zománczott jelvény. Bűnvádi eljárás indult ellene és az ügyészség rágalmozás és hivatalos közeget elleni erőszak címén adott ki vádiratot.

Ha véglegesen meg akar szabadulni sváb és más konyha meg pincebogaraktól, hangyáktól, használgon biztos hatású **NEOTOX** port.

Nyugodtan mehet nyaralni, ha **Mollitoxot** használ, mert az megvédi szekrényét 3 hónapra a molyoktól és elpusztítja annak petéit és hernyóit is.

Kapható minden jó szaküzletben.

Megrendelhető: **AJTAY** gyógyszerésznél, Oradea, Str. Vlăhuşa Nr. 46.

Satumarei híradó. Saját tud. Turti község közelében a csendőrszár egy női holttestet talált a mezőn. Megállapították, hogy a hulla Botis Jánosné 53 éves turti lakossal azonos, akit hazafelé menet szívroham fogott el, amely megölte. — A halmei határrendőrség letartóztatta Badoi János satumarei lakost, aki nagyobb mennyiségű csempészárut hozott az országba. — A belügyminiszter átiratot intézett a satumarei polgármesteri hivatalhoz, amelyben arra utasítja a városi hatóságot, hogy írják össze a szállodák árait és azt terjesszék fel a miniszteriumba, ahol a tulajmagasan méretezett árak megállapított ellen szigorú eljárást indítanak. — Az Iparos Otthon vasárnap tartja meg nagy érdeklődéssel várt rendkívüli közgyűlést, a Csizmadia Ipartársulat székházában. A közgyűlésen a vezetőség beszámol a ingatlan elvételéről és a követendő magatartásra kér felhatalmazást. Választanak ezenkívül egy bizottságot, amely eljuttatja öfelségéhez a satumarei iparosok folyamodványát. — Csunya botrány játszódott le tréning közben a satumarei sportpályán. A CFR és az Osana csapatok között nagy harc folyt a zöldasztal mellett a kerületi bajnoksáért, amit végül is a CFR nyert el. Az Osana alulmaradását az okozta, hogy a Törékvés munkáscsapat az Osan ellen vívott mérkőzését megövtá. Az óvásnak helyt adtak és az Osana elvesztette a két pontot, ezzel együtt a bajnokcsapat is. Tegnap este a Törékvés tréninget tartott. Pop László edző vezetése mellett. A tribünön helyet foglalt Bogdan Andrej is, a bírőstület elnöke, aki az Osana sportegyesület tagja. Bogdan sértő kifejezéseket használt Popra és a Törékvésre vonatkozóan, majd tetleg inzultálta Pop edzőt. A Törékvés feljelentést tett a magáról megfélemlített bírőstületi elnök ellen.

* **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyének-nél a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megélienkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.**

Bratislava — CAO Oradeán

Hétfőn este 7 órai kezdettel újra nagyszabású mérkőzést bonyolítanak le a Károly pályán. A BSK után a Bratislava vndégszerepel a CAO ellen. A jóképességű csehslóvak csapat mérkőzése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A Bratislava játékeréjére jellemző, hogy hat válogatott játékos van s ebben a csapatban játszik az Ujpest volt középcsatára, Jakuba-Javor is. A CAO is erősen készült a találkozóra és már szerepeltetik is új szerzeményeiket.

TURISZTIKA

A Societatea Turistilor „Vulturii” (Sasok) f. évi július hó 4-én, vasárnap Stana de Vale és környékére rendeznek trásas kirándulást. Tekintettel arra, hogy a Valea Jadului gépkocsin, onnan iparvosuttal teszik meg az utat fel Stanara, az ut nem lesz terhes és azon bárki részt vehet. Tekintettel a nagy érdeklődésre, arra már most is elfogadnak jelentkezéseket. Résztvételi díj tagoknak 110 lei, vendégeknek 130 lei. Jelentkezni lehet a szokásos helyeken.

A 100 éves Ghilchos-tó. A természettudományi feljegyzések szerint a tulghesi szorosban most lesz száz éve annak, hogy egy nagyobb természeti átalakulás után a tó keletkezett, amelyet Ghilchos-tónak neveztek el. A Soc. Turistilor „Vulturii” oradeai (Sasok) folyó évi július 25-től augusztus hó 4-éig tartó ardeali körutazásuk során felkeresik a százéves Ghilchos-tót is. Tanulmányi kirándulásuk alkalmából felkeresik: Hue-dint, Clujt, Turdát, Aiudot, Alba-Iuliát, Sebiş, Petreşti papirgyárat, Selişet, Sibiu, Ona-Sibiu-lui-Bait, Făgăraş, Braşov, Sinaia, Sft. Gheorghet, Baia Malnaş, Bixadot, Sft. Ana-tót, Mercurea-Ciuculuit, Ditreu, Tulghes szorosokon át a Ghil-cs-tót, Praidot, Corondot, Sovat, Targu-Mures. Résztvételi díj a tagoknak 1300 lei, vendégeknek 1500 lei. Kiténő új gépkocsival teszik meg az utat és mindehol megfelelő szállásról és kiténő és olcsó ételmezésről gondoskodott a rendezőség. Tekintve, hogy csak 40—45 hely van van a gépkocsin és már eddig is számosan jelentkeztek, tanácsos minél előbb jelentkezni. Részletes program a jelentkezési helyeken kapható.

A kiadáshivatal üzenetei

Sz. I., Turia. A párizsi társasutazás részvételi díjának utolsó részletét és a deauvillei, versaillesi kirándulások díját 2025 leit köszönettel vettük. Levél ment. — **A. V., Tg.-Săcunes.** A részvételi díj első részletét, 2000 leit ma megkaptuk. A fennmaradó összeget, 7875 leit legkésőbb június 25-ig sziveskedjék átutalni. — **Dr B. F., Tg.-Mures** Örömmel szolgálunk felvilágosítással párizsi utunkkal kapcsolatban. Közös utlevéllel jöhetnek. Azon kívánságának, hogy Önt egy a vasuti-fülkében, mint a szállodákban az említett ismerőseivel együtt osszuk be, készségesen tettünk eleget, ugyszintén annak is, hogy a megadott címekre utiprogramunkat elküldjük. — **A. D., Lazuri.** Köszönettel igazoljuk a párizsi társasutazásra beküldött 9875 lei fészvételi díj vételét. Az utlevelet és 2 fényképet, ha június 27-ig beküldi, nem késő. — **Cs. L., Mercurea-Ciuc.** A párizsi társasutazásra beküldött 7875 leit és a II. osztályu jegy külön díját 3600 leit megkaptuk. — **Sch. J., Aninoasa.** Párizsi utunkra előjegyeztük. A 9875 lei összeget köszönettel vettük. Az utlevelet és 2 fényképet legkésőbb június 25-ig sziveskedjék beküldeni.

Ad num. 310—1937.

Idézés

Lövetei születésü és jelenleg ismeretlen helyen (álitólag Aradon) tartózkodó Bugja Teréz római katolikus vallásu alperes a férje: Miklós János által megindított házassági perben kihallgatás céljából az Alba-Iulia-i Egyházmegyei Biróság elé f. 1937 év június hó 30. napjának d. e. 11 órájára az Alba-Iulia-n, Str. Regele Ferdinand 11. sz. alatti Jerikó-épületben levő szent-széki tanácssterembe — elmaradása jogi következményeinek terhe mellett — személyes megjelenésre ezennel megidézttetik. Távolmaradása esetén alperest elmakacsoljuk és a pert távol-létében is lejárattjuk. Ezen idézés közhírré tétetik azon célból is, hogy ha valaki az idézetnek pontos címét tudná, azt a fentnevezett Biróságnál bejelentse.

Alba-Iulia, 1937. június 17-én.
Dr Kászoyni Alajos s. k. Imre László s. k.
officiális jegyző.

Assissi Szent Ferenc, a humanista, a költő és a művész

Irtta:
Szőke Sándorné

A Nemzetek Szellemi együttműködésének szövetsége ez év tavaszán Budapesten ülésezett. Az európai nemzetek legkiválóbb tudósai gyűltek össze, hogy egymás között megvitassanak egy előre meghatározott témát: a humanizmusnak a modern ember gondolatvilágába való beillesztését. Számos előadás hangzott el ez alkalommal a humanizmus eredetéről, lényegéről, szellemi tartalmáról, pedagógiai jelentőségéről, végül, de nem utolsósorban: a humanizmusnak, mint vezető, irányító eszmének új-jászületéséről, reneszánszáról. Az előadásokat követő, magas szellemtudományú viták, főként pedig az olasz és spanyol delegátusok ragyogóan szellemes replikái után végül is az a gondolat alakult ki, hogy: a humanizmus az a szellemi tartalom, amely a világháboruban brutalizált és a vérözön után még mindig sanyargatott Európa népeit kiengesztelheti. Ez a kiengesztelődés az európai hírvivő előadók gondolatmenete szerint úgy jöhetne létre, hogy a humanizmus lényegét, a pedagógusok elsősorban az ifjúság lelkébe juttatnák el. A humanizmus, hangzottatták a szellemi együttműködés kongresszusának nagyhírű tudósai, olyan magasrendű szellemi tartalom, amely eleve lehetetlenné tesz minden olyan törekvést, amely az emberiség békéjét veszélyeztetné.

Az előadások és viták sorából és a humanizmus fejlődés történetéből kimaradt egy név, egy eszmei tartalom, melynek hordozója Szent Ferenc volt. Talán csak azért, mert nem akarták kiragadni a szentek világából és tudományos vita tárgyává tenni. Pedig a humanizmus magyarázata nélküle hiányos és épp olyan sérelem nélkül beszélhetünk Szent Ferencről, a humanistáról, mint Szent Ferencről, a költőről, a művészről, mert éppen abban volt elhivatottsága, hogy bár a szent, a humanista, a művész, a költő ha nem is éltek benne teljes elhatároltságban, mégis egyszerre kivétíve egy olyan korszellem megindítója volt, melynek hatása örökérvényű.

Szent Ferenc életében még nem lehetett szó humanizmusról, mégis az ő emberisége, valóságos áttörte azt a súlyos korszakot, amelyben született. A Bizanci orhodoxia két összetevője az askézis és a fanatizmus volt. Vallásosságának két pólusa: az élet és halál, szóval egy olyan kíméltív vallási forma, melyben a testiség leküzdésével, a lelket olyan megélésre kényszerítette, ahol a vallásosság extázissá változott át. Ez a katakomba-jellegű vallási forma pislákoló mécséktől alig megvilágított folyosókon, imába mélyedve várta a felszabadítót, aki kopogtatni fog, hogy a sírok világából a feltámadást vigye végbe. Ebben a középkori sötétségben kigyulladt Assissiban egy halvány fény, amely észrevétlenül erősödött, hogy később elhomályosítsa a bizánci kánon ragyogását, melynek káprázatában kövek és emberek merevedtek meg. Két szóban volt ez a varázserő: *Pax et Bonum*. E két szóban rakta le Szent Ferenc a humanizmus alapkövét. Innen kell kiindulni, hogy Szent Ferenc lelkiségéből a humanizmus gondolatát kihámozzuk. Henry Thodet veszem segítségül. Franz von Assissi und die Anfänge der Kunst, der Renaissance in Italien című ma már forrásmunkaszámba menő könyvének előszavában kifejti, hogy Szent Ferenc alakjában csúcsosodott ki a nyugateurópai keresztény világ nagy szellemi mozgalma, az a mozgalom, amelyik nemcsak a vallás terére szorítkozott, hanem általánosságban mozgó ereje volt a modern kultúrának, egy szóban kifejezve: a humanitásnak. Ez a mozgalom a XII. században kezdődik, kulminál 1200-ban Szent Ferenc személyében és hatását érezteti a XVI. századig, amikor az általa előidézett szellemi mozgalom a humanizmusnak és a reformációnak adja át helyét:

célja az egyén felszabadítása, aki a természet és a vallás szubjektív harmonikus érzésvilágában nagyban és egészben a katolikus vallás keretein belül, még öntudatlanul bár, arra törekszik, hogy jogait a nagy összességgel szemben kiverkedje, ami a városi polgárság előrelépésében éri el első sikerét; amennyiben az új természetszemlélet és vallásfelfogás új társadalmi formákat és új egyházi kultuszt idéz elő. Amint az egyik oldalon a hűbérrendszernek és annak költői dicsőítésének megássa sírját, egyben ledönti a kereszties háború fantasztikus eszményképeit és a skolasztikus filozófián legalább igyekszik éket verni, addig a másik oldalon a személyes szabadság eszméjével ajándékozza meg az emberiséget, a költészetnek új szellemi tartalmát, a művészetnek új formakincsét és gondolatszabadságnak első megsejtését sugalmazza. A belső hajtóerő, ami ezeket a csodákat létrehozta, az ébredő erős egyéni érzés volt. Ez az érzés egyelőre csak egy emberben, Szent Ferencben teljesedik ki, az Istenhez, az emberiséghez és a természethez való izzó, bensőséges szeretetében. A humanizmus kanti meghatározását, mely szerint az ember az emberiség keretén belül sosem eszik, hanem mindig cél, már Szent Ferenc valósította meg! Ő az emberben az emberiség legmagasabb fokát érte el, amely emelkedettségében az emberi értelem szerint elérhető legmagasabb etikai eszményt jelentette. Így szólt az emberekhez, a gyülekezethez: „Ember, nem, inkább testvérek, mert Isten mindnyájunk atyja. Élünk békébe jó szívvel, mint a testvérek és vidáman, mint a gyermekek. *Belülről kifele éljétek!* Felebarátotokban Őt szeressétek, mert Ő hatalmas és végnélküli. Isten teremtette a csillagokat és napot és minket hozzá. Az Ő léleketében élünk és az Ő viláosságában fürdünk“.

Szent Ferenc Assissi egy kis posztós boltjából indult el, jelentősége világtörténelmi lett és alakja mithosszá vált. Születése és működése a XII. század végére és a XIII. század elejére esik. Olaszország történelmében ez a kor a középkori osztályharcok ideje volt. A feudális urak sziklavárai a Castello Rocca-k ércfalai mögül olálkodtak egymásra, szították a gyűlölet tüzeit, sokszor egész jelentéktelen eseményekből robbantva ki a legvéresebb összefüzeseket. Másik oldalról az egyház körüli harcok és hatalmi törekvések pusztították a népet és dúlták fel a lelkek nyugalmát. Harmadik Inceze pápa céltudatos törekvései a császársággal

A fényképezés nem kerül pénzébe, ha

Gevaert
EXPRESS SUPERCHROM
vagy PANCHROMOSA
(28° Scheiner)
filmet vásárol, amelyek dobozában jutalomutalványt talál.
Kérjen prospektust a fényképezési szakkülfektől, vagy a
C. STROIA & W. PETRI
cégtől, București, Str. Lipscani 19

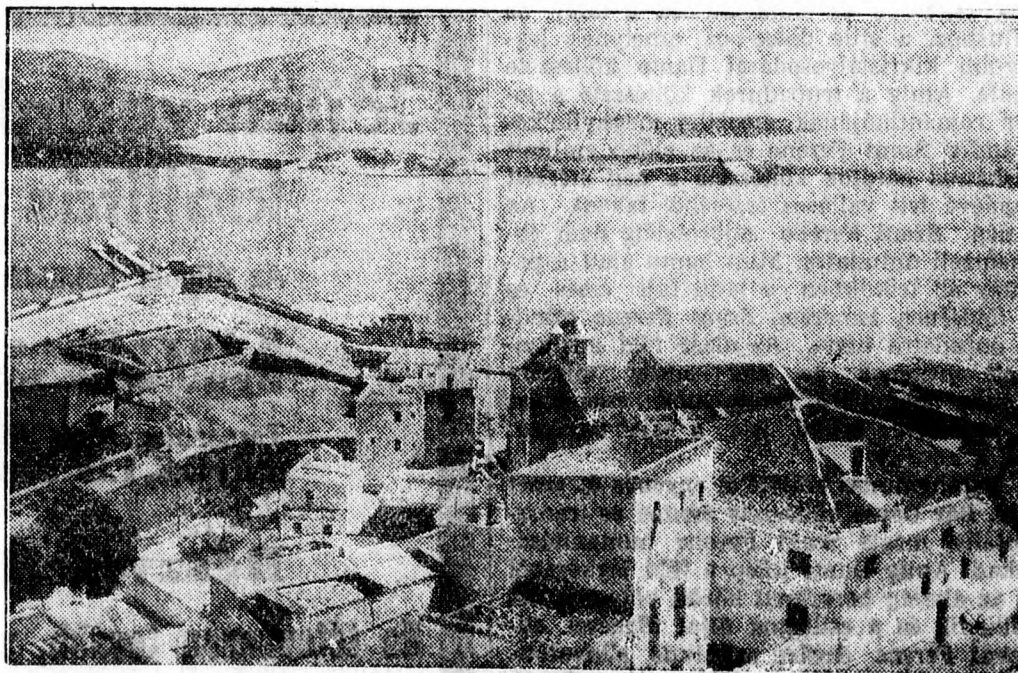
szemben Assissit is harcias vállalkozásokba sodorták. Először politikai pártok harcoltak egymással, végül polgárháború verte fel Assissi nyugalmát. Szent Ferenc eljött, etele szükség-szerűen következett be. A sóvárgó lelkek hívására jött. Ahogy a karácsony ünnepe eljön minden évben, hogy millió és millió gyermek lelke ujjongjon, Szent Ferencnek is jönnie kellett, hogy milliók és milliók ujjongva forduljanak felé, amikor az érthetetlen doktrínér jellegű latin prédikációk helyett a nép nyelvén szólalt meg. ajkáról a tiszta humanitás béke-szózata hangzott el, a béke és jószág tana, melylyel visszaadta a lelkeknek a hitet és a meg-békülés harmóniáját.

Pax et Bonum. Forradalmat jelentett ez a két szó, hirdetőjét is bolondnak tartották. „il pazzo“ névvel illették. Pedig dús éltet rejlt csira volt e két szó, ma sem lenne más és mennyi szomjas lélek kínálkozna befogadására, hogy a csira gyökeret eressen és áldásos termésbe boruljon. *Pax et Bonum*; e két szó beékelődött a szívébe és nyomán először apró, felcsillanó fények gyulladtak ki és csak később, mikor az „il pazzo“ helyett „il santo“-val illették, hatalmas világító fényforrás lett, melyből megújíhóva került ki az egyház, az olasz nép és az olasz művészet.

Szent Ferenc etikája Isten iránt érzett szeretetében gyökeredett. Ez a szeretet volt az alapja humanitásának is, mert Istenről átruházta a természetre és minden élő lényre. Celanoi Tamás mondja róla: „A szépben a leg-szebbet, a jóban a legjobbat véli felismerni“.

Thode szerint Szent Ferenc az által, hogy a vallási életet újjáalakította és elmélyítette, messzemenő hatást gyakorolt általában a kultúrára és különösen a költészetre és a művészetre. Ő maga is költő volt és művész, a keresztény vallásról való felfogása költői és művészi volt és amilyen messze csak eljutott, nagy hatást gyakorolt a művészetre.

Az olasz nép csak a XII. században kezd felocsúdni, hogy kibontakozzék teljes pompájában az olasz néplelek. Szent Ferenc szerepe döntő befolyással volt az olasz irodalmi nyelvre. Feloldotta a latin formalisztikus irodalmi nyelv merevségét olyképpen, hogy a természet hangjának szabálytalan kicsengéseit ritmikus formába modulálta. Ennek szemléltetésére idé-

Ibiza festői szépségű kikötője, ahol a spanyol vörösek megbombázták a „Deutschland“-ot.

zem a világirodalom egyik legszebb ódáját, a Canticó difrate sole-t, magyarul a Nap-hymnuszt, melyet élte vége felé félig vakon írt meg.

*Dicsértessél én Uram,
Dicsérjenek minden teremtményeid,
Kiváltképpen testvérünk a Nap,
Ki a napokat számunkra megvilágítja.
Ő, a szép és nagy fényességgel ragyogó
Ki Tőled hoz jelentést Magasságos.*

*Dicsérjenek én Uram hold asszonytestvéreink
és a csillagok,
Melyeket az égben tündöklő drága szépek
alkotál.*

*Dicsérjenek én Uram mi testvérünk a szél,
A levegő, a felhő s a derűs és zord idő,
Mellyel teremtményidet látogatod.*

*Dicsérjenek én Uram testvérhűgünk a víz,
Mely dolgoz és alázatos és tiszta szűz.
Dicsérjen én Uram testvérbátyánk a tűz,
Mely nevedben megvilágítja az éjszakát
És szép játékos, hatalmas és erős.*

*Dicsérjen én Uram mi asszonytestvérünk
az anyaföld,
Mely fenntart és kormányoz
És sokféle gyümölcsöt, színes virágokat
és füveket terem.*

Az Isten az a kiapadhatatlan örök forrás, melyből Szent Ferenc ihletet merít. Isten az ens infinitum. az idő és a tér korlátain kívül álló abszolút transzcendens valami, aki elérhetetlen magasságokban trónol felette Istent kereste, Istent találta meg a természet minden megnyilatkozásában és azoknak mélységét és jelentőségét valódi nagyságában a metafizikai megérzésnek csodálatos érzékbiztonságával ő fogta fel elsőnek és mégis távol áll attól, hogy pantheisztikussá váljék. Erzékeny lelke primitív módon érdek és sorsközösséget vállal a természettel és csodálatos megérzéssel merül el bennük. Ez az intenzív participáló készség sokszor egy misztikus szerelemben robban ki a természet iránt, amelyet végtelen közel érez magához és testvérként öleli keblére, mert megérzi benne azt a szimbólumot, amely Isten közelségében titokzatosan és sejtelmesen tovább érik.

Szent Ferenc a lovagkor eszményét is magával hordta. Trubadur volt, de nem földi asszonyonak dalolt, a Madonnát imádta. Költészetének előzménye is Itáliában a trubadurok dalköltészete volt. A trubadurok a francia Provence-ban szólaltak meg először és 1162-ben már Olaszországban is visszhangra találtak. II. Frigyes szicíliai udvarában gyűjtötte őket maga köré, emléküket névszerint is megőrizte a dalköltészeti: Ruggerone, Odo és Guido della Colonne. A trubadurok dalaiból Szent Ferenc és követőinek: Celano, Tamás, Giacomino da Verona, Fra Bonvesin della Riva és Jacopone da Todi, aki a gyönyörű „Lauda” dalgűjteményt hagyta az utókorra, hozták létre a stile volgare, melyben üde, érintetlen, színes szavak fakadtak és előkészítették a talajt az új stílushoz, a stile dolce-hoz, amelynek legragyogóbb kikristályosodását Dante költészete jelentette. Amíg a trubadurok költészete a lovagkor romantikájának szociális megnyilatkozása, addig Szent Ferenc és az előbb említett franciskánus barátok költészete a nép átérzett és magáévá tett vallásos érzéséből fakadt. Az olasz nép Szent Ferenc eljövételéig nem ébredt nemzeti öntudatra. Mint hamu alatt a parázs, úgy élt lelkükben a latin faji érzés és Itália földjének ismerete. Szent Ferenc mindkettőt öntudatra hívta. Az olasz föld megnyilatkozott népének és ami addig minden más volt, longobárd, frank, mór, csak olasz nem, egyszerre eggyé lett a saját nyelvén: olasz.

A Nap-hymnuszt költőjétől egyenes út vezet Dantéig. Bár Dante költészete eszmei és transzcendentális, mégis Szent Ferenc humanitásából fakad. Amíg Dante kilép a föld légköréből és hol az alvilág borzalmi között bolyong, hol felemelkedik és a csillagok útját fürkészi, addig Szent Ferenc, dacára mithikus elhívatottságának, égis mindig a földön jár. Szent-

beszédei ébresztették fel a nép lelkében a természet iránt érzett örömet és új meglátásai és új megérzései nyomán a művészetet is új irányba terelték.

Amíg a kultúra fejlődése réteges, azaz egymásra épül, addig a művészetek fejlődése önmagából regenerálódik, hasonlóan a legendás egyiptomi phönix madárhoz, amelyik minden 500 évben elégett saját tűzében, hogy megifjodva hirdesse az újjászületés csodáját.

A bizantinizmus volt Itáliában a vén phönix madár, melynek hamvaiból színekben, formákban és eszmei tartalomban megifjodva kelt új életre a trecento művészete.

A trecento a festészetnek első nagy korszaka. Eredete visszanyúlik a korábbi századokra. Az olasz néplélek a középkor végén bontakozik ki a maga teljes nagyszerűségében. Vérből és harcból született meg ez az olasz művészet és a XIII. században hozta létre az első stílust. Előkészítője volt a reneszánsznak. Vérből és harcból született meg az olasz népszellem is. Tanító mestere a pápaság volt, minthogy később a pápaság lett a képzőművészetek ösztönzője és istápolója Itáliában.

A trecento művészetét Szent Ferenc nélkül nem lehet megérteni. A Fioretti (Szent Ferenc virágoskönyve) XVI. énekében Frater Silvestro látomását idézem, ki világi ember korában Szent Ferenc szájából arany keresztet látott kinyúlni, melynek magassága az eget illette, s két karja a világ végső határáig terjedt. Ez az arany kereszt az egyház világhatalmát szimbolizálta, de szimbolizálta, amint az elmúlt idők igazolták, az egyház művészetét is, mert azáltal, hogy Szent Ferenc Krisztus imitációjának szentelt életét, az evangélium szó szerinti értelmezésében föltötte el, forradalmat jelentő átalakító hatással volt a művészek egész sorára a trecentótól, a reneszánszon át a legújabb korig, a novecentóig.

Ennek igazolására hivatkozom Margueritta Sarfatti-ra, aki ízig-vérig a modern gondolkodók úttörői közé tartozik és aki a Magyar Tudományos Akadémián 1932-ben az olasz novecentóról tartott előadásában kifejtette, hogy elképzelhetetlen volna az olasz piktúra jelenkori újjászületése Giotto, Simone Martini és a Lorenzettek nélkül. A San Francesco freskósorozatai azóta is festőgenerációknak szolgált alapul új stílus-kereséshez, új művészi formakincs merítéséhez.

A művészettörténelem fejlődésében a reneszánsz az a korszak, amelynek meghatározásában a műtörténészek az elméletek egész sorát állították fel. Ha megáll az, hogy a reneszánsz nem más, mint egy új kezdeményezés, akkor Szent Ferenc sorsdöntő hatását erre az új kezdeményezésre nem lehet kétségbe vonni. Az ő génusza állott őrt a reneszánsz bölcsőjénél, mert világszemlélete új stílus-keresésre indította korának művészeit. Ő maga

* Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, hálgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy dobogást érez, igyék minél előbb egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélieníti és a vérkeringést felriessíti. Az orvosok ajánlják.

tónust, irányt nem adott a trecentó művészetének, de avval, hogy a művészeket vissza vezette a természethez, lelket és hangulatot oltott belé, jóssággal és szelidséggel ruházta fel. A művészeknek a természethez való visszatérését Umbriában rendkívüli módon megkönnyítették a lokális tényezők és tradíciók és a természeti adottságok, melyeken keresztül és a poétikus szellemű szentbeszédek közvetítésével emberi közelségbe kerültek az égiek. Ugyanis a dekoratív bizánci merevségükben trónoló Madonnákat a művészek lehozták drágakövekkel ékesített égi trónusaikról oly módon, hogy emberi vonásokkal ruházták fel őket, a földöntúli megszemélyesítésbe földi szenvedést vittek bele. A természet és a vallás között is megszületett a béke. A házagokat a szeretet föltötte ki. Ebből az új stílus-korszakból, amely közösséget vállalt a természettel, mintha az antik kultúra derűje támadt volna fel, megnevesedve a keresztény erkölcs, az Istenben való hit és a krisztusi alázat metamorfózisában. Ez a művészi elindulás az, amely az evolúció folyamán a reneszánsz formakincséből kialakította azt a művészi szépet, melynek ultima rációja Michel Angelo megrázó monumentális és Leonardo da Vinci spiritualizált Madonna-ábrázolása.

Szent Ferenc halála után igen rövid időre felépült Assissiben hamvai befogadására a San Francesco. A trecentó művészeire nagy feladat várt abban, hogy a San Francesco felépítése és művészi megoldása Szent Ferenc reformatori elhivatottságát és emberi erőn felül való alkotásvágyát dekoratív monumentalitásban örökítse meg. Ez nem volt nehéz, hiszen korának művészei telítve voltak az új idők szellemével, mögöttük az etruszk, római és ókeresztény művészi múlttal, amiből akkor volt kialakulóban az egységbe kívánczó olasz művészet, aminek a megújuló néprétegek új erőt, új színeket és formákat kölcsönöztek. A XIV. század tisztán, ragyogón adja az olasz művészetben a bizantinikus béklyóktól felszabadult művészi törekvéseket, azaz a trecentó új stílusát, melynek szelleme és művészi eredményei eljutottak Itália határain túl.

És végezetül ismét Thode szavait idézem, ki alapvető nagy művének végszavában felveti a kérdést: „Az emberiség nagy szükségben van, aki nyitva tartja füleit, hallja a népek hívó szavát, amint követelik jogaikat. Mi egyebet kérnek, mint új erőt a hithez, új erőt a szívnek! Ki fog segíteni?”

Elérkezett a döntés ideje!

Jöjjön velünk Párizsba, a világkiállítás tündérbirodalmába!

Az útlevelel beküldésének utolsó határnapja: **június 25.**

Kényelmes különkocsik! Kitűnő ellátás! Beutazzuk fél Európát!

Társasutazásunk főbb állomásai: **Velence, Milánó, Párizs, Lisieux, Deauville, München, Salzburg.**

Részvételi díj 9875 lei

Ne tétovázzon tovább, mert lemarad élete legszebb élményéről.

VIGYAZZATOK A GYERMEKEKRE!

— A büntetés, mint az egyéni nevelés eszköze —

IRTA: DR OLASZ PÉTER S. J.

Dr Olasz Péter S. J. tanár, a Magyar Pszichológiai Társaság rendes tagja, a kiváló neveléslélektani szakíró, — aki országos hírnévre is hosszabb ideig működött és az ifjúsági nevelés terén kifejtett pedagógiai munkásságával ért el egyrészt komoly eredményeket és általános elismerést, másrészt nagy népszerűséget az ifjúság körében, — most fejezte be „Az egyéni nevelés” c. 300 oldalas nagy neveléslélektani munkáját. Dr Olasz Péter házaspárjának nagy művét, amely eseménye lesz az őszi magyar könyvpiacnak, előreláthatólag országos hírnévre is árusítani fogják. A tudós tanár és kiváló neveléslélektani szakíró, — aki mellesleg megjegyvezve tizenhárom pedagógiai és lélektani folyóirat munkatársa, — a nagykapornaki apátság Jezsuita rendházába visszavonulva írta meg legújabb művét. Dr Olasz Péter nagy munkájából most alkalmunk van az alább következő és nemcsak tanulságos, de frappáns megfigyeléseivel, egyszerű lélekismereténél fogva érdekesítő és minden tekintetben közérdekű részletet leközölni.

Az erkölcsi nevelés feladatai közé tartozik a büntetés és a jutalmazás problémájának gyakorlati megoldása.

A legcélravezetőbb büntetés az, amelyet önként vállal a gyermek

A gyermekkel még a büntetés kirovása előtt be kell láttatni, hogy hibázott s így a büntetés jogosult. A legcélravezetőbb büntetés az, amelyet a jó nevelés eredményeként önként vállal, sőt önként választ ki a gyermek. Így ismétlődik majd az az eset, hogy a gyermek még hibájának felfedeztetése előtt önmagát vádolja és megjelöli az elégtételt, hogy ennek elvégzésével nyugtalanodó lelkiismeretét lecsendesítse. Főképpen a 10 éves kortól kezdve mindig be kell láttatni a gyermekkel, illetve a serdülővel, hogy a büntetés jóvátétel jellegű, ezért kell e célból önként jelentkeznie és elégtételt vállalnia. Igen fontos, hogy a büntetés elszívása után a szülő, a nevelő úgy viselkedjen, mintha mi sem történt volna. Jean Paul mondja: „A szeretet sohasem edesebb, mint mikor a szigort követi”.

Szülők, nevelők helytelen magatartása a büntetések kirovása körül

A szülők, a nevelők büntetési körülmények, sokszor súlyos következményekkel járó helytelen magatartásai a következők:

1. Túlkeményen büntetik a kivételes figyelmetlenségből eredő károkozást (mivel ez nekik érzékeny kiadást okoz) és viszont nagyobb hibákat (mivel azok anyagi kárt nem okoznak) elnéznek vagy csak enyhén büntetnek.

2. A következményekre való tekintet nélkül mindig a „legkéznélkevőbb” és „legtermészetesebbnek látszó” büntetést választják ki. Pl. mivel a fiú a kirándulásra készenálló családot késésével megvárakoztatta, ezért az apa büntetésből otthon hagyja. Az apa ebben az esetben nem fontolja meg, hogy ezzel a büntetéssel nemcsak hogy elrontotta a kiránduló család hangulatát, hanem helytelenül cselekedett, mikor a fiút egyedül felügyelet nélkül, hozzá bosszús hangulatban otthonhagyta.

3. A tanulmányi sikertelenség miatt büntetik, sőt verik a tehetségtelen vagy betegeskedő gyermeket. Ez pedig nagy igazságtalanság s nem ritkán a gyermek éppen a folytonos ütlegelés miatt nem képes tanulni.

4. A szülők és nevelők jórésze, sajnos, a büntetések közül csakis a testi fenyítéket veszi

észre csak és kizárólag ezt alkalmazza. Ez nagyon veszedelmes, mivel a testi fenyíték engedhetetlen „korlátait”, mint a tapasztalat mutatja, igen nehéz állandóan szem előtt tartani. Ezek volnának a korlátok:

a) Sohasse verj felindultságodban! (Viszont a legtöbb szülő, nevelő felindultságában alkalmazza a testi fenyítéket és az alkalmazáshoz szükséges heves mozdulatai és a gyermek védekezése feldúltát csak fokozzák.)

b) Tartás mértékét az ütlegelésben! (Viszont ez ritkán sikerül, mivel az ütlegelés dacos — szemtelen magatartást vált ki a gyermekben akár pillanatnyilag, akár tartósan és ezzel tápot ad a szülőnek vagy nevelőnek a testi fenyíték gyakori és mértéktelen alkalmazására.)

c) Ugy verj, hogy testi kár ne származzék belőle! (Viszont már a pofon is a nyelv, a fogak megsértését, a dobhártya beszakadását okozhatja.)

d) Ne verd az ideges gyermeket! (Viszont éppen az ideges, azaz figyelmetlenségre,

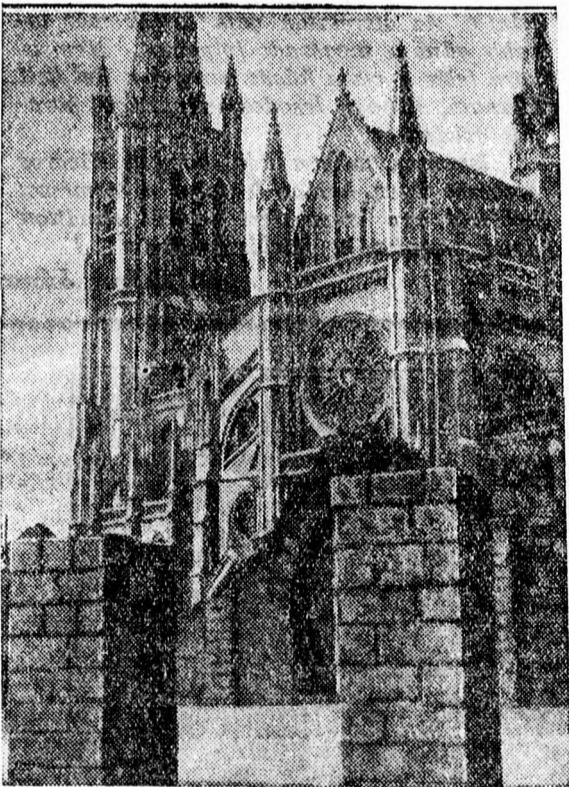
A veréssel csak erősítjük és fokozzuk a nyers durvaságot

5. Csak a hazudozást, a nyílt dacolást, engedelmességet, a nyers durvaságot kell testi fenyítéssel kiirtani! Óriási tévedések. Hiszen éppen a hazudozást az újabb elveretéstől való félelem további hazugságokra készíti. A dacnak sem jó gyógyszer a verés, mivel inkább növeli és rögzíti a dacos magatartást. Az enge-

detlenséget sem gyógyítja a testi fenyíték, mivel az engedelmisség rugóját a szülők és a gyermekek közti szeretetkapcsolat s az ezen alapuló kölcsönös bizalmat megsemmisíti. A veréssel csak erősítjük és fokozzuk a nyers durvaságot, mivel ennek szülője éppen a durva magatartás.

A testi fenyítéken kívül egész sereg érzékeny büntetés létezik

Az indultatos s ezért gyorsan büntető szülők vagy nevelők rendszeren megfelelnek arról, hogy a testi fenyítéken kívül egész sereg érzékeny büntetés létezik. Ilyenek pl. bármily

Az újjáépített yperni dóm.

A világháborúban csaknem teljesen rommálódott a belgiumi Ypern városkát a németek. Rendkívül megrongálódott az ósrégi, szép dóm is, amelyet újjáépítettek, de az újszékességhez elött a világháború pusztításának romjai is ott láthatók. Képzünk az újjáépült yperni dómról készült

fokon: a szülő vagy a nevelő szomorú, helytelenítő tekintete, a szavakba foglalt rosszalás, a szidás, a bizalom megvonása egyideig, különböző előnyök és szeretetnyilvánítások megszüntetése; *kisebbségnél*: az asztalnál a szülők közeléből való elűztetés, papírcsúszó, színes szalvéta viselésére írtatás, a kedvenc étel és az édességek élvezetéből való kizárás, a közös játékból, éneklésből, mesemondásból, családi felolvasásból való kirekesztés. Végre egyenesen *elégítelszerű büntetések*: a saját perselyéből, vagy takarékkönyvből kiengedendő pénzbírság; a gyermek vagy serdültől különben nem kívánt házimunka elvégzetése, stb.

Az önuralommal rendelkező szülő vagy nevelő nem büntet rögtön, hanem mikor már teljesen nyugodt és lehiggadt, ebből a leközölt büntetés-lajstromból mosolygós arccal kiválasztja, vagy a gyermekkel kiválasztja a legmegfelelőbbet. Ez hat!

Újabb találgatások a Hitler és Mussolini közti találkozásról

Berlinből jelentik: A londoni *Daily Telegraph* nyomán egyes lapokban az a hír terjedt el, hogy *Hitler* kancellár meghívására *Mussolini* július 20-ikán résztvesz Münchenben a német művészetek házának felavató ünnepségén. A hírek még azt is hozzátették, hogy *Mussolini* ezuttal három napig marad Münchenben, de látogatása csak magánjellegű lesz és azért nem is megy Rómába. Hivatalos állami látogatást csak a jövő évben fog tenni.

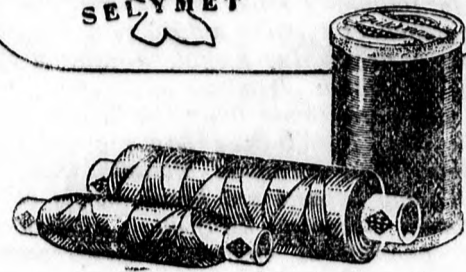
Berlini beavatott helyen e hírekre nézve kijelentették, hogy mitsem tudnak a *Duce* állítólagos müncheni utjáról.

Aki okos **SELYEMMEL** varr,
mert a **SELYEM** rugalmas
nem szakad és színtartó.

Kérjon mindig

Gütermann varró-

SELYMET

FIGYELJEN A GYÁRI VÉDJEGYRE: A SAKK-TÁBLÁRA. LANGYOS VIZBEN NEUTRALIS SZAPPANNAL, MOSHATÓ.

nyugtalanosságra, látszólag gúnyos mosolyokra hajlamos gyermekek kapják a legtöbb verést.) Legtöbbször hallani még, hogy...

Köváros emberek szabadságon

(Úti élmények)

Payerbach, 1937. június.
Csermely kőgátján ülök. Messze a várostól. Az utcazajtól és az emberek lármájától. A tülekedéstől, melyet szebb szóval „kenyérharcnak“ neveznek. Alattam csobog az áteresztőkön leömlő víz. Szüntelenül és fáradhatatlanul. Mint a természet örök érverése. Két oldalt tölem fenyvesekkel szegett hegyoldalak nyúlnak fel a felhők közé. Előttem a völgyet bezáró óriási hegygerinc. Sötétzöld köpenyegén nagy foltokban kopár sziklameztelelenségek jenylenek és izzanak a tűző nap sugariban. A hegygerinc mögül, — mintha csak egy láthatatlan Rendező munkája lenne, — gyönyörű, tömör fehér felhők gomolyognak elő. Fürödnek a nap ragyogásában. Fantasztikus formákat öltenek. Nem is kell nagy képzelő erő hozzá, mégis csodálatos és elevenen kirajzolt formákat láthat bennük az ember. Vágató paripát és — pufók angyalarcot... Ugató kutyát, sörényes oroszánt és vigyorgó emberfejeket... Mindezek a formák olyan élesen, olyan megejtő plaszticitással válnak ki a szürkésen kék égboltozatról, mintha habfehér, tömör márványból faragták volna ki művészi szobrászkezek.

Ülök a gáton és hallgatom a csermely, egyhangu mormolását. Ha a fenyvesekből állandóan kihangzó gyönyörű rigófűtők nem riogatnák a csendet, talán el is aludnék ebben a méla egyhangúságban. De a rigók nem hagynak aludni. Koncertet rendeznek a tisztelőimre. Más madarak is társulnak hozzájuk, — akiket nem ismerek, — s egy-egy negyedórán olyan hangversenyben részesítenek, amilyen csak az Isten legválogatottabb dalosaitól és muzsikusaitól telhetik ki.

A csermely fenekén egy faág fekszik. Gyermek dobta-e be, vagy valamikor a megáradt víz sodorta magával a hegyek közül, nem lehet tudni. Most itt van. Az se látszik meg rajta, hogy mióta fekszik a mederben. Régen elválhatott szülőförszétől, mert egészen száraz és egészen fekete már... Kövek közé akadva fekszik a mederben. Alatta vagy felette állandóan gördül és zuhan a víz. Aszerint, ahogy a görbületei útát nyitnak vagy zárnak a víz folyásának. És ettől az állandó vízerintéstől nem tud végleg elszáradni és meghalni a faág. Ághegyein rügyek fakadnak s a rügyekből édes kicsi levelek bomlanak. Ezek a levelek kedvesen zöldelnek, élnek a hálott, fekete faágon...

Nem ilyen-e az emberi szív és lélek is? Lehet akármilyen kihalt és száraz,

akármilyen öreg és fekete, ha megérinti a kegyelem ereje, ha átzuhog rajta a Szeretet örök forrásvíze, kibimbózik, kivirágzik belőle a jószág, a szeretet: az élet levele...

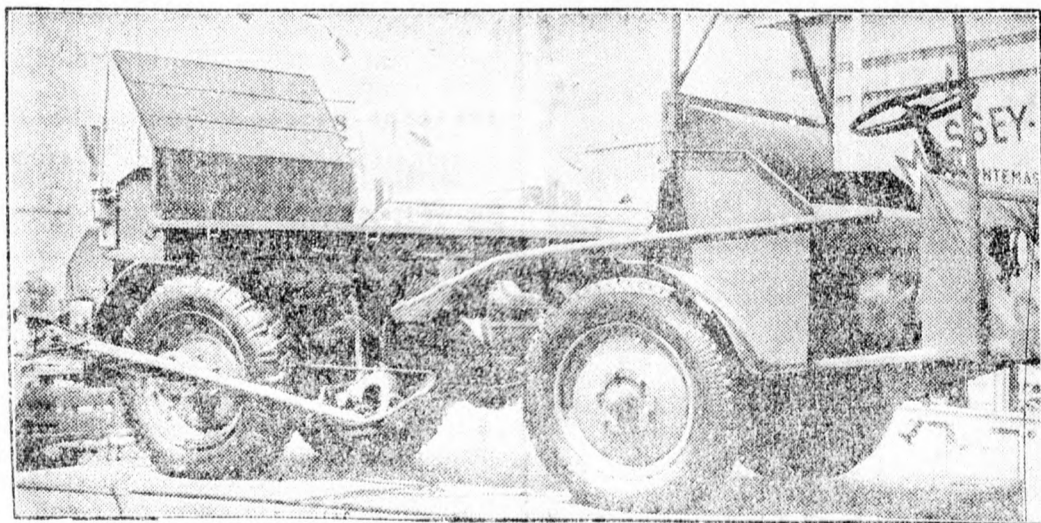
Mióta ülök itt, — nem tudom. Mióta hallgatom a csermely csobogását, az erdők zenéjét, — nem számolom. Mióta nézem a vándorló, változó fehér felhők járását és mióta érdekel a patak medrében kövek közé szorult, fekete faág sorsa, — meg nem mondhatom. Csak azt tudom, hogy jól esik itt lenni. Csak azt számolom, milyen gazdaggá lettem itt én, — szegény kövárosi ember. Csak azt érzem és csak azt mondom, hogy a világ minden aránya, minden sikere és dicsősége nem ér fel azzal az egy vagy két órával, amit itt a kőgáton ülve eltöltöttem. Mert itt kering bennem az Élet vére, itt van legközelebb hozzám Isten; itt érzem igazán és akadályok nélkül, hogy boldog, jó, csendes és meglepődött ember vagyok.

Esteledik. Mellettem az úton fáradt útasok sietnek a város felé. Rémnéznek. Csodálkoznak. Nem értik meg, miért ülök itt a kemény kőgáton; minek hallgatom olyan mélyen, — mikor alig két kilométerre tölem, a városban, fényes termekben, puha bársonyfotelekben ülhetnék, zenét hallgathatnék, ihatnék-ehetnék és táncolhatnék vagy sétálhatnék a tündéri módon kivilágított park sétányain kipányvódott fenyőfák között, víg urakkal, vagy szép asszonyok karján?... Nem értik meg, mert nem tudják, hogy a kövárosok emberének csak ritkán adatik meg az a nap, amikor igazán és maradéktalanul beletartozhatik Isten gyönyörű természetrendjébe: amikor társa, testvére lehet a földnek, víznek, fenyőnek, virágnak; amikor önmagát lehet és önmagában gyönyörűséget találhat; amikor valóban Isten legszebb, legtökéletesebb teremtménye: ember lehet.

Valahol fent — a hegyek között — megeresztették a zsilipeket. Dagadó hullámokban zuhog le a víz. Partot mar és súlyos köveket sodor magával. Percek alatt félméterrel növekedett a patak vízszintje. Az áteresztők nem bírják már tovább adni a megáradt folyamat. Nemsokára felér a víz a kőgát pereméig. Fel kell állanom, nehogy lesodorjon a zúgó, haragos áradat.

Istenem, milyen kár, hogy a köváros emberét ilyen hamar lemossa a természet kebléről, egy ismeretlen helyről elindított gond, munka- és felelősség-áradat...!

Dr Léber János

Újítás a teherautókon.

Ez az újrendszerű német teherautó gépszerkezet lehetővé teszi, hogy az üzemanyag megtakarításával akkor is jelentősen megtakarítsák, ha 120 mérföld is szabja.

KHASANA

a j a k r u z s

elragadó, új nemes anyagból készült hüvelyben. Nem színtelenedik el, minden szín — minden szépség típus számára az ideális színárnyalat.

a r e p i r o s í t ó

harmonikusan illeszkedik a KHASANA-ajkruzhoz. Egy szempillantás alatt alkalmazhatja a Khasana-arcpirosítót, az arc sápadtságát eltünteti és csodálatos rózsaszínű pirót és arcát, amely fiatalít és elbűvöl.

A mai politikai kémszolgálata

Érdekes dolgot mondott el egy angol őrnagy, aki a háború előtt az angol kémszolgálatban játszott jelentékeny szerepet, az Ostschweiz tudósítójának a kémkedés terén beállott változásokról. Szerinte a kémszolgálat a háború után igen megnehezedett. Most ugyanis már nem azt kell a kémeknek felderíteniük, hogy pl. egy újrendszerű géppuskának mekkora kalibere van, vagy hogy egy-egy határszéli erődítmény hogyan van kiépítve, ma sokkal fontosabb megtudni, mi történik a laboratóriumokban, az egyes államok belpolitikájában, mennyi élelmiszerkészlet áll háború esetén az egyes államok rendelkezésére, stb. A mai kémszolgálatban a nők hasznavehetőbbeknek bizonyulnak, mint a férfiak. A legjobb kémszolgálatokkal rendelkező európai államok 60 százalékban alkalmaznak nőket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy kellemes külsejű, társasági fiatal nők előtt könnyebben megnyílik az emberek szíve, mint a férfiak előtt. A mai kémnők minden romantikus vonásról mentesen végzik szolgálatukat. Különös előszeretettel alkalmaznak egyetemi hallgatónőket, fiatal tanítónőket és sportoló nőket. Ezeknek mindent megmutatnak, fontos laboratóriumokban és intézményekben még alkalmazást is nyernek és bejuthatnak a legjobb körökbe is. Más nők tudományos érdeklődés ürügyén aint készítenek fénykép- és filmfelvételeket és senki sem akadályozza meg őket. Egészen újkeletű eszköze a kémkedésnek a sportrepülés. A repülőklubok tagjai sűrűn keresik fel egymást hazájukban s ezek között nagyszámmal vannak kiképzett kémek és kémnők. Ma már a kémnők nem táncosnők, hanem hockey-játékosok, kémiával, archeológiával foglalkozó egyetemi hallgatók nem egy közülük egyszerű utazó, akik csak a tájak szépsége érdekelt.

Folyóirat-szemle

Megjelent a Képes Krónika legújabb száma

A Képes Krónika legújabb száma az érdekes Avasni valók, a szórakoztató és tanulságos képek egész tárháza. A gazdag tartalomból kiemeljük: Rozványi Vilmos: Mai Venusok, Törökne Kovács Hermin: Kísértés; Szathmáry István: Az erdő halála (vers), Rónay Kázmér: Monumentális művészet; Timár József: Pünkösdi rózsák, Urr Ida: Mint a patak (vers), Kinizsi Andor: Görbe tükör, Váth János: A megtalált fiú; Holló Ernő: Pestí udvar (vers), Pataky Károly: Szukovátly Imre: K. Holló Lenke: Aldott mosoly, Fodor Pál: Az én dalom (vers), Péchy-Horváth Ernő: A báltaszéki brüggerék; Saád Béla: Mit szól hozzá? Mihály László regényének folytatása; Turi Varga Sándor: Béka (vers), Aradi Zsolt: Szabadulás, Kovásznay Erzsébet: Memento. És a szokásos rovatok. Megrendelhető kiadóhivatalunkban. Egy évre 350 lei, félévre 180, negyedévre 100 lei. Egyes szám ára 15 lei.

Az automobilizmus szenzációja!

Megérkeztek

a világhírű amerikai gyártmányu, modern, elegáns, kényelmes és gazdaságos 1937-es típusu STUDEBAKER-AUTOMOBILOK

Jutányos árak és kedvező fizetési feltételek

a STUDEBAKER-művek gyári képviselőjénél:

az N. B. PERRY automobilvállalatnál

CLUJ, Regina Maria utca 53.

IDOK SODRÁBAN

(Az orosz zűrzavar)

Irtta: Rády Elemér

Az utóbbi időben sokat foglalkoztunk a rejtélyes orosz szifunksz felénk vigyorgó arcával. Megkíséreltük nem egyszer feleletet adni azokra a tornyosuló kérdésekre, amelyek a végtelen orosz puszták felől jönnek egyre gyakrabban és egyre izgalmasabban felénk. Mióta a nagy megrázkódás után, amely kerek husz esztendővel ezelőtt a nagy orosz életet rombadöntötte, hisztérikus rángatózásokat figyelhetünk meg a félig halott orosz medvék, izgalmas feladat volt a sokszor egymásnak ellentmondó hírek, tettekből és kommentárokból kibogozni, vajjon mi a meztelen valóság s milyen lesz a nagy tejszhalott ébredése. Izgalmas játék volt találgatni, hogy az orosz élet milyen irányban halad majd, a kegyetlen szovjethatalmasságok féktelen hatalmi harcában ki kerekedik felül.

Nem tagadjuk: ebben a játékban volt valami meghoronzó is. Nem kell tulságos világpolitikai műveltséggel birni ahhoz, hogy belásuk: az orosz belső harc ma még elsősorban a százmilliók végtelen nagy orosz népet érinti, ma még az ő bőrre megy a játék, de csak addig, amíg eldől. Ha bekövetkezik egy bármilyen konszolidáció s a hisztérikus belviszályok elülnek s az egymás ellen véres harcát vivó bolsevik vezeték közül valamelyik végleg magához ragadja a hatalmat, a játék már nemcsak az orosz muzsik bőrre megy, hanem ép úgy érdekelve lesz az orosz politikában az egész világ, elsősorban pedig a közepurópai nációk.

Kétszemes dilemma előtt állottunk: vagy az ortodox, elméleti marxisták, a hibrid elemek, a permanens forradalom hívei győznek s akkor a szovjetgazdálkodás teljes csődjé ellenére is a világforradalmi propaganda olyan aradata önti el a világot, Európát ép úgy, mint a gyarmatokat, amely súlyos megrázkódásokat okozhat a világpolitika különben is keményen félrebillenő egyensúlyában. Az alternatíva másik oldala volt, hogy Sztalin győz. Ezzel ismét egy új dilemma nyílt meg előttünk. Mert Sztalin folytathatta a világforradalmisító politikáját s ebben az esetben más garnitúrával ugyanazt tette volna, mint a „trotszkijisták”, vagy bekövetkezik az, aminek egy-egy jelét már egyesek felfedezni is vélték, hogy tudniillik megindul a polgárisodás folyamata s ugyanakkor a hadsereg döntő befolyásra tesz szert. De akkor sem lett volna kétséges, hogy az orosz imperializmus más formában Európa felé fog terjeszkedni.

Kétségtelen, hogy az utóbbi hónapok fejlődésében sok jelszó következhetettünk a dilemma ilyen megoldására. Az orosz hadsereg tábornokainak befolyására a szovjet a realpolitika irányában kezdett érvényesülni. Most azonban, hogy a vörös hadseregben is megindult a „tisztogatás”, post festa megértjük ennek a rövid intermezzónak is az igaz okait.

A szovjet az utolsó hónapokban komolyan tartott a Keletről jövő háborus konfliktus veszélyétől. Természetes tehát, hogy ebben a veszélyes helyzetben a hadsereg fontossága emelkedett s ezzel együtt nőtt politikai befolyása is. Ugyanakkor Sztalin a trotszkistákkal folytatott kegyetlen küzdelmében szembekerült a kommunista párttal. Láttá, hogy a Zinovjev és Kamenyev hívei ott lappanganak a párt keretei között, a vezető funkcionáriusok titokban a permanens forradalom hívei s örökös alacsonyabbrendűség érzetében sejtette, hogy a megmaradt párt doktrínérek még lenéznek benne a grósz parasztot. A nagy tisztítás alatt Sztalin is közeledett a hadsereghez és Tuchacevszkijhez, aki a hadsereget politikamentessé akarta tenni.

A háborus veszély azonban elmúlt s úgy látszik, Sztalin is kezdte látni, hogy micsoda veszélyt jelent, ha politikai befolyástól mentes hadsereget nevelnek a tábornokok, hiszen ez ép úgy lehet eszköz az ellenforradalom kezében is. Sztalin a hadsereg fedezete alatt leszámolt „polgári” ellenfeleivel s most ráveti magát a hadseregre. Tuchacevszkij marsall nincs többé, s nem lehet tudni, Vorosilov napjai nincsenek-e megszámlálva.

Hónapokon keresztül találgattuk, merre vezet az orosz forradalom útja, merről jön a kibontakozás. A trotszkista pörök után vártuk az orosz konszolidációt s a vérfürdő után újabb, még horzalmasabb „tisztogatás” jött. A zűrzavar teljes s aki őszintén akar felelni az orosz rejtély kérdéseire, a feleletet csak a pszichopatologia tudományából kölcsönözheti. Minden nagyképűségtől mentesen, őszintén csak egyet állapíthatunk meg, hogy bizonyosat tudni arról, ami Oroszországban erjed, nem lehet. Pedig a világnézeti válságokban vajdó Európa számára perdöntő fontosságu lesz, hogy a vörös medve kinek a láncán indul majd Európa felé...

Miközben Oroszország a belső harcokban morzsolódik s egykori világhírű bolsevista vezérekre csap le kegyetlen haragja — vagy féltelme, érdekes megfigyelni az európai liberális baloldali sajtó idegességét és nyugtalanságát. Ami-

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

kor az első trotszkista perek alkalmával kiderült, hogy a kivégzettek csaknem mind zsidók, a liberális sajtó már vörös pogromról kezdett jajongani és Sztalin egyszerre kegyvesztett lett. Ez az áldemokrata sajtó most is idegesen és hisztérikusan siratja a Litvinov-i boldog időket. Pedig még nincs tisztázva, hogy a sztalin örölet mőgött valóban meghuzódik-e valami lappangó antiszemitizmus. Az európai liberalizmus (helyesebben álliberálizmus) és a baloldali demokrácia vezérei önkéntelenül megérezték, ösztönük megsugta, hogy akárhogy alakul a szovjet helyzete, abból valami egészen más fog születni, mint amit ők a fürge Litvinov körül hajbókolva, elképzeltek s amivel a népfrent politikát akarták megsegíteni.

Kinos és nevetséges ennek a sajtónak a kapcsolása. Egy külföldi „népfrent” lapban most azt a naiv címet olvasom a Tuchacevszkij esettel kapcsolatban: „Ujabb súlyos csapás érte a fasizmust: a vörös hadsereg nyolc vezető tábornokát kivégezték.” Ezek tehát még kendőzik a sztalin dühöngést. Ugyanekkor ugyanennek a sajtónak másik szárnnya, az egykori rajongók, most gyorsan hátat fordítanak s akik a nacionalizmus gyűlöletében egyek voltak a moszkvai iránnyal, most oldalas vérfigyaszto riportokban háborognak.

A szövetségesek tehát cserbenhagyták egymást. Sztalin nem törődik európai segédcsapataival s az európai nagy támogatók idegesen, hisztérikusan sárral fröcskölik be az egykori félistent. Azok, akik akkor, amikor ezerszámra géppuskázták le a szegény muzsikot és kulakot, amikor milliószámra pusztultak éhen a kollektivizált gazdálkodás áldozatai, egy megértő szót, egy félmondattnyi segélykérést sem irtak le érdekükben, most egyszerre szentimentális humanistákká magasztosulnak. Valóban igaza van annak a magyar írónak, aki erre csak annyit mondott: „Ők azt hiszik, hogy csakugyan az embert siratják, a kioltott és meggyalázott embert, pedig sirásuk ezuttal a legmehertelebb, legvéreskezőbb, legantihumanistább államrendszer felbomlásának és pusztulásának szól s benne az ő veszendő szövetségesüknek.”

Ad num. 292-1937.

Idézés

Ismerefjen helyen (állítólag a francia idegenlégióban) tartózkodó Kovács Sámuel ref. válásu alperes a felesége: Nagy Erzsébet által megindított házassági perben kihallgatás céljából az Alba-Iulia-i Egyházmegyei Biróság elé folyó 1937. év június hó 30. napjának délelőtti 11 órájára az Alba-Iulia-n, Str. Regele Ferdinand 11 sz. alatti Jerikó-épületben levő szentszéki tanácssterembe — elmaradása jogi következményeinek terhe mellett — személyes megjelenésre megidéztek. Ezen idézés közhirrét tétetik azon célból is, hogy ha valaki nevezettnek a pontos címét ismeren, azt az Egyházmegyei Birósággal közölje. Alperest távoimaradása esetén elmelesoljuk és a pert távollétében is lejárattuk.

Alba-Iulia, 1937. június 17

Dr. Kászonyi Alajos s. k.

officiális.

sz. s. k. ügyv.

ASSZONYOK DOLGA

A „mosolygó szinek” divatja

Egységes nyári divatról alig beszélhetünk, mert minden nagy párizsi divatház más színt, más anyagot, más vonalat hoz nyári divat-meglepetésül.

Általában megállapíthatjuk, hogy a nyári divat jellegzetessége a mosolygó szín, az ide-átváltó vonal. Minden pasztellszín divat. Így a legerősebben hangsúlyozott szín, a sárga, a terrakotta, a hússzín, a pezsgőszín, a rózsaszín és a kék minden árnyalata. A legelegánsabb a nyár örök színe, a fehér. A tarkavirágos és geometriai ábrákkal díszített, vízfolyásos, apró, vagy nagyobb mintákkal díszített imprimé újra feltámadt, mintha a tarkavirágos rét ezer színével akarná díszíteni a nyári napsütésben sétáló nőket.

A komplézszerűség újra kötelező, minden ruhához kabátot viselnek. A kabát anyagban és színben elütő, akár elől nyitott, hogy az imprimé, vagy a ruha egyszínű anyaga látszson, vagy befedi teljes hosszában a ruhát.

Madeleine Vionnet sok remek háromnegyedes kosztümhöz hasonló délutáni toalettet mutat könnyű selyem anyagból, vékony fém-szállal átszőtt selyemszorszetből. A ruhák egyszerű szabásúak, kicsit harangszabású szoknyával. A kabátban az újjak díszítése hangsúlyozott, sokszor denevérujjakat szab. Esti ruhák muszlinból készülnek és olyan szépek, amiknek a mesebeli tündérek habkönnyű álomruháit képzeljük. Vionnet nem kedveli az imprimé.

Molyneux divatházának izléses, finom angolos vonalai a legszebbek. Molyneux nem

kedveli a túlrövid ruhát. Szoknyái 30 cm.-re végződnek a térdtől. Kabátjai akár hosszúak, akár háromnegyedesek, egészen bő redőzéssel omlanak a háton. Pasztellszíneket kever kissé erősebb színekkel.

A Bruyer divatház közelíti meg legjobban az angolos divatideált. Zárt, férfiszabású angol lenvászson, valamint tarkavirágos vászon- és selyemkosztümjei és egyszerű vonalú ruhái nagy sikert arattak. Vonalaiban ez a divatház konzervatív, inkább az anyag változatos. Bruyer szereti az imprimé, különösen délutáni és estére mutat sok friss színes impriméruhát.

A délelőtti kosztümök anyaga a vékony gyapjúanyag. A délutáni kosztümök és kompék selyemből készülnek.

A nyári esti ruhák muszlinból, taftból, selyempikéből, vékony vászomból készülnek. Szívesen használják az apróvirágos és pillangó-mintás könnyű imprimé, amikhez simaanyagú, színben könnyedén elütő kabát készül hosszúszerű nemes prémiummal díszítve.

Soha annyi prémium nem viseltek, mint az ideai nyáron. Róka, rókakepp, sőt egész szörmekabát divatos a nyári estéken mint elegáns ruhakiegészítő.

A nyári kalapok olyan változatosak, mint a ruhák anyaga. Látnunk apró, fejtelőn ülő kis kalapot, ami szabadon hagyja a homlokot, valamint arcból kicsapott sídés és karimás kalapot. A délutáni és esti kalapok lapos nagy karimával készülnek s az arcot egészen beárnyékolják.

C. Ch.

A konyha körül

Diétás vacsorák. Nem bizonyos betegségeknel előírt vacsorákat közlünk, hanem általában olyan könnyű étrendet, amely kívánatos olyanok számára, kik este nem akarják megterhelni a gyomrukát. Vannak köztük husnőküli összeállítások, kevés húsfelel, tulnyomólag tejtermékkel és olyanok, amelyeknél mellőzzük a tojást és húst, tehát a fehérjéket.

Nyáron a folyadékot nehezen nélkülözzük, ezért majdnem minden összeállításnál szerepel folyadék, még pedig a nyári melegben jegbehűtve és víz helyett ezt fogyasszuk.

Ugyancsak fogyasszunk minél több gyümölcsöt, ha pedig valaki nem ehetne nyers gyümölcsöt, készítsünk friss kompotot és azt is hűtsük be. Ha általában a diéta szót használjuk, bizonyos vezérelveket kell szem előtt tartanunk. Lehetőleg elsőrangú és friss anyagot használjunk fel, mellőzzük úgy a konzerveket, mint a jegen konzervált élelmiszereket. Écet helyett citromsav savanyítsunk, dió és libazsír helyett vaj és olaj keverékével főzzünk és abból is keveset használjunk. Törekedjünk a változatoságra, a szép tálalásra, az ételnek megfelelő hőfokra. Ime néhány változatos összeállítás, amelynek receptjeit alább találja meg az olvasó:

1. Tea-vaj-zsem vagy méz. Piritott kenyér, vagy kétezersült, lágy tojás pohárban, esetleg gyógysonka.
2. Joghurt, tojás franciásan, könnyű körözött, retek vékonyan szeletelve.
3. Aluditej, sonkás omlott, eper tejszínhabbal.
4. Hideg kávé, kiflikétszersült, vaj és méz, piskótáánk.
5. Újburgonya turó-tejfellet, kemény tojással. Gyümölcse.
6. Zöldborsó tükörtőjással, omlott eperzsem-mel.
7. Spenótrolád gombával töltve, saláta, csereesznyefelfujt.
8. Sonkásrolád salátával, eperkrém piskótával.
9. Rakott kalarábé, sajt, retek, gyümölcs.
10. Zöldseggelfujt, paradicsomsaláta, krém tejszínhabbal.

Sonkás rolád (3 személyre). Keverünk 3 tojás-sárgáját, 2 evőkanál tejfelt, 3 evőkanál reszelt sajtot, adunk hozzá 4 tojásahabot és 3 evőkanál lisztet. Kisebb vajozott és lisztezett tepsiben könnyedén megsütjük és sajttal megszórt desz-

kára borítjuk. Töltelék: 10 deka finomra darált sonka, amelyet egy tojásárgájával, 3 evőkanál tejfellet eldolgoztunk. Forróan töltjük, felsodorjuk és melegen tálaljuk. Adhatjuk spenót mellé is.

Sonkás rolád (5 személyre). Összekeverünk negyed liter tejet 4 sárgával, 4 evőkanál liszttel, kevés sóval. Vigyázzunk, hogy ne csomósodjék. Majd belevegyítjük a 4 tojás habját és vajozott, lisztezett tepsiben sütjük. Ha félig megsült, rákenünk negyed kg. darált sonkát, amit tejfellet eldolgoztunk és még pár percig sütjük. Összehajtva tálaljuk és tetejét sajttal szórjuk meg.

Az új női divat. Baloldalt: könnyű nyári estélyi ruha, jobboldalon délutáni ruha, amely meglehetősen rövidre van szabva.

* Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Az orvosok ajánlják.

Rakott kalarábé. 4-5 fiatal kalarábét karikára vágunk és vajban, zöldpetrezselyemmel óvatosan pároljuk, kevés levessel felerészve. Ha félig elkészültek, kihűtjük. Tűzálló tálat kikanunk sorjában lerakjuk a kalarábét és közbe darált sült húst, vagy darált füstölt húst szórunk. Tejfellet öntözzük és a sütőben 15 percig sütjük. Tetejére és közé kevés morzsát szórunk.

Spenót rolád. Készítünk 4 evőkanál áttört spenótpürét. (30 deka spenótból.) Keverünk 4 tojásárgáját 4 evőkanál sűrű tejfellet, hozzáteszük a spenótot, kevés sót, 4 habot és 4 kávékanál lisztet. Vajozott és lisztezett tepsiben megsütjük. Vagdalt tejeles sonkával töltjük, felsodorjuk, tetejét tejfellet megkenjük sajttal megszórjuk és a tálban még pár pillanatra a sütőbe tesszük.

Zöldseggelfujt. 30 deka elvágott vegyes zöldseget sósvízben főzzük és leszűrés után olvasztott vajban megforgatjuk. Kevés gombát vajban párolunk és szintén hozzáadjuk. Besamelt készítettünk 3 deka vajból, 3 deka liszttel és egy deci tejes vízzel, kis sóval. Ha a pép sűrű, levesszük a tűzről és langyosan belekeverünk 3 sárgát, 3 habot és a főzelékeket. Vajozott tűzálló tálba öntjük, tetejét sajttal meghintjük és 20 percig sütjük közepmeleg sütőben.

Vetőfelfujt. (6 személynek). Keverünk 6 sárgát, tojásnyi vajat, sót, kevés törött borsot, zöldpetrezselymet. Hozzákeverünk egy áttört borjuvelőt és negyed kg. finoman darált borjúhúst, 6 habot és tűzállótáiban megsütjük. Melléje gombamártást, vagy spenótot adunk.

Piskótáánk. Tésztát készítettünk 4 tojás sárgából 4 evőkanál cukorral, 4 evőkanál liszttel, 2 szelet reszelt csokoládéval, 4 habbal és kis tepsiben sütjük, hogy magas legyen. Ha megsült a tészta, kiborítjuk lisztezett deszkára s fánkuszoróval fánkokat szurunk belőle. A megmaradt tészta-törmelékét kis tálba tesszük és azt rummal és ribizkizzel jól eldolgozzuk. Ezzel ragasztjuk össze a két-két fánkot. Bevonhatjuk utána őket csokoládéval, de tálalhatjuk anélkül is, csak kevés porcukrot szórunk a tetejére.

Fejessaláta Csibi módjára. A fejessalátát megtisztítva, jól megmosva nyolcfelét vágjuk. Egy keményre főzött tojás sárgáját áttörjük, eldolgozzuk egy evőkanál porcukorral, kávékanál sóval, 3 deci nagyon sűrű tejfellet és izlésünk szerint savanyítjuk. A salátát tálba rakjuk és ráöntjük ezt a sodószert. Megforgatjuk benne. Tetejét megszórjuk a keménytojás fehérjével, amelyet apró kockákra vágunk. Készíthetünk így burgonya, bab, vagy más vegyes salátát is. Teljes vacsorát nyernék vele.

Csereesznye felfujt. Egy kilo csereesznyét magostul megfőzzük, lecsurgatjuk és magját kiszedjük. 12 deka vajat keverünk 2 tejbéaztatott, áttört zsemlyével, 15 deka cukorral, 2 egész tojással, 4 tojás sárgájával, hozzáadunk 12 deka hámozott, örült mandulát, kevés reszelt citrombort. Végül a csereesznyét és a 4 tojás kemény habját adjuk hozzá. Vajozott és morzsázott tűzálló formában egy órát sütjük (készíthetjük fele mennyiségben is).
F. H.

Az Egyház hadserege

A legújabb statisztikák szerint a katolikus szerzetesrendek taglétszáma jelenleg kereken 250.000. Ebből 24.270 jezsuita, 22.527 ferencrendi, 15.125 keresztény iskolatestvér, 12.613 kapucinus, 10.971 szalézianus, 7070 bencés, 6700 domokosrendi, 6612 marista, 6239 redemptorista, 4955 oblátus, 4449 minorita, 4036 a Szeplőtelen Fogantatásról nevezett missziórend tagja. A többi szerzetesrendek taglétszáma alatta marad a négyezernek. Mint a felsorolásból is kiténik, a női szerzetesrendek nincsenek beleértve.

a LEGROSSZABBRA gondolnak

Egyszerű kiütés... és még a legjobb barátja sőt szülei szemétől is kiolvashatja a gyanyó árnyékát, az averzió egy jelé... Ilyenek az emberek — mindig készek, hogy a legrosszabbra gondoljanak: a bőrbetegsége kapcsolatos más bajokkal, amelyek komolyabbak és kellemetlenebbek... Cadum-kenőcs hamar és gyökeresen megszabadítja az annyira kellemetlen bőrbántalmaktól.

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

Kis eset a nagyháborúból

Írta: Avercsenkó Arkádij

Avercsenkó Arkádij Timofejevics, a XIX. század orosz irodalmának egyik legjellegzetesebb alakja. 1881-ben született a az orosz birodalom kulturkorszakában élt. Irodalmi munkássága sokoldalú, írt novellákat, tanulmányokat, kisebb regényeket is, de legnépszerűbbek a novellái, ezek a meleg szívvel, derűs lélekkel megírt történetek. Magyarul egy elbeszélés kötete jelent meg, „Figurák” címen. A kiváló orosz író 1925-ben halt meg emierrációban.

Mulnak az évek s mi lassan megöregszünk... A világháború történelem lesz: úgy fogunk róla beszélni, mint a régi legendás időről.

S minket — háborus öregeket — unokák vesznek majd körül a barátságosan elduruzsoló kandalló mellett és kérdegetnek a nagy háborúról és viselt dolgainkról. Előre képelem, mekkorát fogunk mi, öregek föllenteni!...

Illetve a többi háborus öregek, mert én csak az igazat mondom. Nekem nem kenyerem a lódiás. És mivel nem is tudok hazudni, helyzetem kétségbeesztő lesz.

Mert mit meséljek én az unokáimnak? Mivel elégitsem ki majd türelmetlen kíváncsiságukat? Voltam a háboruban? Igenis voltam! Szürke közkatonára, délceg tiszt, vagy híres tábornok? Egyik sem! Egyszerűen az ördög vitt oda, ámbátor senki sem hívott.

Mikor az általános lelkesedéstől elragadva, önként jelentkeztem, megvizsgáltak és kimondták rám a szentenciát:

— Alkalmatlan!

— Én valósággal megsértődtem erre:

— Dehát miért vagyok én alkalmatlan, az ég szerelmére?

— Mert rövidlátó.

— Bocsanatot kérek! Mi a katona teendője a háboruban? Megolni az ellenséget? Hát ez nem valami nagy dolog. Ha olyan közel vezetnek az ellenséghez, hogy megláthassam, előre is biztosíthatom, önöket, hogy ellenfelem nem fog élve megszabadulni tőlem...

— Ugyan, mielőtt egyetlen ellenséget leterítene, tucat számra lőné le saját bajtársait...

Lelkem mélyéig megsértődve hagytam ott ezeket a kicsinyes bürokratákat s haragosan bevágtam magam mögött az ajtót.

Elhatároztam, hogy — ha másként nem lehet — mint haditudósító megyek a frontra.

Igy is tettem. A harcúton rövidesen úgy megszoktak, mint valami elkerülhetetlen kellemetlenséget. Sőt a közkatonák közül néhányan egyenesen megszerettek szelíd és vidám természetem miatt.

Egy alkalommal ott ültem a lövészárokból a katonák közt. Békésen beszélgettünk s én cigarettát osztogattam nekik.

Egyszer csak váratlanul — lövöldözni kezdtek s a levegőben golyókkal vegyes vezényszavak, rohamkiáltások röpködtek. A katonák hangos „hurráh”-val kiugráltak az árokból és rohanni kezdtek. Én is elkialítottam magam s futottam a többiekkel.

A katonák üttették, szúrták egymást, s én közben ide-oda szaladgáltam. S közismert szerénységemnél fogva, éreztem, hogy csak zavarom őket... Szegény katonák komoly munkában vannak, én meg ott akadékoskodok köztük...

Végre az egyik rész futni kezdett a másik elöl. Mi a németek elől, vagy a németek mi előlünk — máig sem tudom. Általában, szerény véleményem szerint, az igazi ütközetben soha

nem lehet tudni, kit vertek meg és ki futamodott meg... Ezt a kérdést később döntik el a főhadiszállásokon.

Mondom, sokáig futottam — az ellenség után, vagy az ellenség elől, — máig se tudom. Talán kitüntetést érdemeltem volna, mint rettenthetetlen hős, talán golyót, mint nyomorult gyáva.

Magam se tudom, meddig rohantam, de mire körülnéztem, senki nem volt a közelben, kivéve egy németet, — nyilván hozzám hasonló határozatlan egyéniség lehetett, a aki szuszogva talpalt mellettem.

— Megvagy, nyavalyás! — kiáltottam rá diadalmasan.

A német, felelet helyett, fegyverét lekapva, szuronyát mellemnek szegezte.

En ámulva csaptam össze kezeimet és felháborodással kiáltottam rá:

— Megbolondultál? Képes lennél megölni az embert!...

Elcsodálkozva engedte le a dőfésre emelt fegyvert.

— Hiszen éppen azt akarom...

— És miért? Elraboltam a feleségedet, vagy kifogattalak a vagyonodból? Hülye!

Az ilyen józan beszéd a legkótyagosabb értelemre is felvilágosítólag szokott hatni.

— Hát igaz... — motyogta zavartan a német, szuronya hegyével a földet piszkálva. — De ha egyszer... háboru van!

— Ezt ép oly jól tudom, mint te. De ez még nem ok arra, hogy se szó, se beszéd — belemártásd szuronyodat valakibe, akit alig ismersz! Zavart hallgatás következett.

— Annyi biztos, — gondoltam magamban, — hogy a német most az én foglyom s élve kísérem a csapatomhoz. No, képelem, hogy fognak csodálkozni! Mit tud a „rövidlátó”? Talán a végén még valami kitüntetést is kapok...

— Hanem az biztos, — szólalt meg a német, — hogy foglyom vagy és én...

Ennyi szemtelenség már valósággal felháborított!

— Mit? Hogy én vagyok a te foglyod? Nem,

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism „EUROPA”

București, Str. Doamnei 1. Tel.: 3.9572

központi irodája ajánlja az alábbi fűrdőtelepeken teljes körűt kedvező árak és kifogástalan feltételek mellett.

CARMEN-SYLVA—MOVILA a Movila és a Fűrdő-szállodában

TEKIRGHOL-ban a Stefani villában

SOVATA-fűrdőn minden komforttal berendezett szállodában és villában.

TUSNAD fűrdőn elsőrendű villákban.

BUZIASON a Grand Hotelben, stb.

Felvilágosításokat nyújt, ingyen prospektust küld és jelentkezéseket elfogad

az Organizația Națională Română de Voiaj și Turism „EUROPA”

és annak az országban lévő összes fiókjai, így

Oradeán: EUROPA BANCA DACIA, Bulevardul Regele Ferdinand 9.

pajtás, én fogtalak el és — biztosítok — nem szabadulsz meg tőlem!

— Tessék? Hát nem én kergettelek? És mikor végre megfogtalak, én vagyok a te foglyod?

— Csak színleg menekültem előled, hogy jó messze elcsaljalak s aztán foglyul ejtselek, — kanyarítottam ki az u. n. „hadifurfangot”.

— De hiszen meg se fogtál engem!

— Ez csak lényegtelen mellékkörülmény. Gyerünk!

— Gyerünk! — egyezett bele elgondolkozva ellenfelem, — de eszedbe ne jusson ellenkezni, kísérsni foglak!

— Hát ez nem rossz! Ez igazán mulatságos! Még hogy ő fog engem kísérsni! Talán én kísérlek téged!

Megragadtuk egymást és hevesen vitakozva megindultunk. Egy órai céltalan bolyongás után mindketten arra a szomorú megállapításra jutottunk, hogy eltévedtünk.

Közben derekasan megéheztünk s így érthető örömmel fogadtam, mikor a német kenyeret és huskonzervet kotort elő tarisznyájából.

— Nesze, egyél, — szólalt meg a német, az eleség felét odanyújtva. — Foglyom vagy, hát kötelességem az élelmezésedről gondoskodni.

— Ne-em! — siettem tiltakozni. — De mivel elfogtalak, a zsákmányjog szerint mindened, amid van, engem illet.

Leheveredtünk egy terebélyes fa alá, jóllaktunk és az én konyakos kulacsomból nagyokat ittunk rá.

— Elálmosodtam, — mondtam jókorát ásítva. — Egészen belefárad az ember ebbe a nagy öldöklésbe, meg az örökös fogolykeresésbe...

— Hát csak aludj, — biztatott a német, — de én kénytelen vagyok ébren lenni...

— Miért?

— Vigyáznom kell, nehogy elszökjél.

Eddig magam is azért nem mertem aludni, mert féltem, hogy közben a német kerekelt old De a német csökönyös, akár a vadszamar...

Leheveredtem... és csak alkonyattájt ébredtem fel.

— Te még most sem alszol? — kérdeztem a németet.

— Órizlek... — motyogta a német, álommal küzdve.

— De hátha — elszellelsz?

— Ugyan! Ki hallotta, hogy valaki megszökjön a tulajdon foglyától?

A német vállat vont s pár pillanattal később már hortyogott.

A végtelen puszta horizontján lebukó nap szelíd rózsapírban fűrésztötte alvó foglyom arcát...

— Hátha csakugyan meglépnék tőle — ötlöt eszembe. — Unom már ezt a huzavonát. És mindezen felül, teljességgel kuszált helyzet állott elő: én a németet az én foglyomnak tekintem, ő meg engem tart foglyának. Ha megszabadulunk egymástól, olyanféle lesz, mint a hadifoglyok kicserélése...

Feltápáskoztam és szép suttyomban megindultam nyugati irányban. Mielőtt azonban otthagytam volna a németet, megvizsgálandó foglya elvesztéséért, markába nyomtam a konyakosflaskát.

Es a német, kezében az üveggel, úgy aludt, mint valami óriáscecsemő, aki felébredve bömbölni kezd, mert a dada otthagya...

Es az én háborus élményem igaz története.

De hogy mondjam el ezt az unokáimnak? Hiszen még azt sem tudtam kideríteni, mi verték-e meg az ellenséget, vagy az páholt el minket, mi futottunk-e az ellenség elől, vagy az menekült-e tőlünk, és fogtam-e el a németet, vagy ő engem?

Most, még fiatal vagyok — mindent őszintén elmondtam, de ha megöregszem, — az unokáimnak kénytelen leszek föllenteni.

B. L. fordítása.

